

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felolvasó szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Fekete gyémántok.

Budapest, június 23.

(K—ch.) Napjainkban az olcsó kőszén épp olyan nélkülözhetetlen alapfeltétele az iparnak, mint a jó munkaerő. Ipart teremteni, ipart fejleszteni ott, ahol a feltételek egyike vagy másika hiányzik, lehetetlen feladat. Világot mozgató erők örök forrásai a kőszénbányák, kiapadhatatlan forrásai a melegnek, a fénynek, a munkának s ma már el se tudnók képzelni kőszén nélkül az életet; mert a mindennapi élet legfontosabb szükségleteit a kőszén, ez a pótolhatatlan kincs szolgáltatja a művelt világnak, közgazdasági fejlődésünknek egész nagy épülete a fekete gyémántokon nyugszik.

A gazdasági élet alapjai rendülnek meg mindannyiszor, valahányszor válságok érik a szénbányáipart. Emlékezzünk csak vissza a múlt télre, a német bányász-sztrájk következményeire. Egész Európát megrázta a fenyegető válság, a szénhiány rettegett veszedelme, és a szénárak emelkedésének súlyát keservesen éreztük mindannyian.

Szinte csodálatos, hogy az állam nem ismerte fel idejekorán a kőszén roppant közgazdasági jelentőségét s le nem foglalta a bányák kiaknázásának jogát a közjó érdekében, hogy utját állja a magánvállalatok üzérkedésének, mely végzetes válságokba sodorhat egész országokat, egész világrészeket. Nélkülözhetetlen szükségleti cikkről lévén szó, a bányavállalatok kártelének minden ottalomban hiányában ki van szolgáltatva a fogyasztás.

A kőszénárak szabályozása ma már oly közérdek, melyet semmiféle más érdeknek alárendelni nem lehet. A kartellek veszedelmével szemben joggal követel védelmet az

állampolgár s ezt a védelmet azzal is teljes mértékben biztosítaná az állam, ha saját szénbányáit maga kezelné; mert egyszerűen kizárná a kartellek, a végzetes válságok lehetőségét, sőt az állami üzemben állandóan és hatékonyan érvényesülne befolyása a szénárak és a munkabérek szabályozására. Mindenesetre kívánatos tehát, hogy a petroszényi bányák kincstári kezelésbe vétessenek s hogy az állam az ország egyéb szénvidékein is nyisson tárnákat a hazai fogyasztás érdekeinek biztosítására minden eshetőség ellenében.

Oly beruházásokról lévén szó, melyek közvetlen jövedelmeznek, pénzügyi nehézségek nem odáthadják el ennek a fontos kérdésnek a megoldását. Ha ipart akarunk, mindenekelőtt biztosítanunk kell egészséges fejlődését s elhárítanunk a veszedelmet, mely Damokles kardja gyanánt függ fölötté.

Az államnak azonban nemcsak az a feladata, hogy a fogyasztó közönség érdekeit védelmezze, hanem az is, hogy fejlődésben levő szénbányáiparunk terjeszkedésére módot nyújtson, hogy ezt az ipart, mely ma már százezer embert foglalkoztat Magyarországon, versenyképességre segítse. Most ennek a szükségére is előtérbe lépett s aki nyílt szemmel néz, annak látnia kell a fenyegető veszedelmet.

Ausztria törvényével biztosította csatornáinak kiépítését. Tudvalevő, hogy a tervezett csatornák közül a duna—oderai az, mely kész tervek nyomán legkevesebb költséggel, legkevesebb műszaki nehézséggel, sőt a jövedelmezőség biztos kilátásaival megépíthető. Kétségkívül ez a csatorna lesz az első, melyet osztrák szomszédaink kiépítenek. Ez a csatorna tisztán szén-csatorna. Azért épül, hogy a szilézai nagy szénmedence kincseit olcsó vizi-

uton szállíthassák lefelé Morvaország és Alsó-Ausztria ipartelepéihez, Bécsbe és a Dunára. Sokkal olcsóbban és sokkal nagyobb tömegekben fog ez a kitűnő minőségű szén hozzánk öntözni, mint eddig.

Az osztraii kösznetet ma is olcsón szállítja a vasút Bécsig. A szállítási költség métermázsánként nem több 72 fillérenél. Az oderberg-bécsi csatornán azonban az összes díjak és illetékek mellett is csak 22 fillér lesz a szállítási költség. Métermázsánként 50 fillér tehát a szállítási költségben való megtakarítás, mely hatványozottabb mértékben fog érvényesülni Budapesten s a Duna alsóbb állomásain; az osztraii kőszén eddig vasuton érkezett hozzánk s ezután a vizitum fogjuk azt kapni. Mindenesetre kérdéses, hogy a megtakarításból mennyi fog a termelés és mennyi a fogyasztás javára esni; az azonban minden kétségen felül áll, hogy a kitűnő osztraii szén nem lesz drágább nálunk, mint a rosszabb minőségű hazai szén s hogy ennél fogva Szilézia szene, melynek beözönését megakadályozni nincs módunkban, el fogja árasztani az országot, vissza fogja szorítani a hazai szén fogyasztását s tönkre veri a fejlődésben levő magyar szénbánya-ipart,

Magyarország kőszéntermelése még a kezdet kezdetén áll; nem több évi hat millió tonnánál, melyből körülbelül egy milliót a vasművek, állami bányák és iparvállalatok, két és fél milliót a magyar államvasutak használnak fel, úgy, hogy alig jut két és fél millió tonna a fogyasztásnak. A külföldről behozott kőszén 1890-ben 6 millió, 1899-ben már 13 millió métermázsá volt; kivitelünk csak a múlt évben szökkent fel egy millió métermázsára.

Széntelepeink nagy része még feltáratla-

REGÉNY.

Cine mintye.

— REGÉNY. —

Írta: DÓZSA ENDRE.

(92)

Galambodival forgott a világ. Hogy ezektől a felvert, szokatlanul erős érzésektől meneküljön, vagy hogy boldogságát megoszassa édes anyjával, iróasztalához ült. Megirt minden apró részletet a szép ismerős ismeretlenről. Keresetlen, összefüggetlen, mégis színesen ragyogó mondatokban úgy, ahogy szíve sugta. Arról, akit leginkább szeretett, annak akit, legjobban szeretett. Bocsnatot kért, hogy a Szilveszter-estét otthon nem töltheti, készülnie kell az utazásra. Kipótolja ezt csókkal, öleléssel nem százszor, ezerszer. Hü és hálás fia lesz, nem hagyja el soha senkiért. De ez a fehér galamb most röppen ki legelőbb és ha más fogja el, a szíve utána szakad.

Mikor a levél megérkezett, Göttfersen Zelma báróné sirt is, örvendett is, kivitte a levelet a Galambodi Miklós sirjához ott elolvasta. És azután megsugta a csendesen pihenőnek, hogy ki az a bájos ismerős ismeretlen, úgy ahogy neki azt elmondta csak nemrég az öreg Lévy Eliás.

Ismeretlen ismerősök.

Galambodi Andornak most minden igyekezete oda irányult, hogy a fiatalos szintén a Ceres hajón és szintén január 5-én induljon. Nem ment könnyen. Ahol olyan sok a fej, sok a gondolat. Mindenne volt ellenvetés. Legtöbben vízkereszt napján akartak tengerre menni. A vitaközönség azonban véget vetett Gyulafi Lukás azzal, hogy a Konstantinápolyba induló hajóknak meghatáro-

zott rendjük van az indulásra, nem indul minden nap új meg új hajó. Január 5-én indul a Ceres, az egy nagyobb utazóhajó, a küldöttségnek legalkalmasabb. Különbösen is a trieszti kikötőben január elején legtöbbször szélesend van, a szokatlan tengeri utazóknak ez is előny. Ebben a szakértői nyilatkozatban része volt ugyan azon pezsgős villásreggelnek, amelyet Galambodi Andor január 6-ikára a Ceres hajó fedélzetén Gyulafi Lukásnak rendelkezésére felejtett, de lehet, hogy mint volt tengerész Gyulafi csakugyan tudott egyet-mást. Szakértői tekintélye azonban az ifjúság közt olyan nagy volt, hogy ellentmondani meg sem kíséreltek. Galambodi tehát nyugodt lehetett. Pedig dehogyan volt nyugodt. A tudat, hogy ismerős ismeretlenével már egyszer egy talajon lehet, habár ez a talaj csak a hatalmas tengertől ide-oda hanyható deszkaalkotmány; az a tudat, hogy nem lesz köztük a nagyváros utéja palotásoraival, futkározó kocsival, örökké siető s mégis báméskodó néptömegével, — mindez lázas izgatottságban tartotta. Ezer meg ezer kérdés merült fel lelkében. Vajjon csak élveznie szabad-e a közelről olykor átloptott meleg tekintetet? Vajjon csak, ismeretlenek gyanánt, egy-egy pillanatot szentelnek egymásnak? ... Vajjon ki fogja kísérni? Édes anyja, atya vagy rokona? Meg fognak-e ismerkedni az etiquette szabályai szerint, vagy megmaradnak ismerős ismeretleneknek? Az utóbbi napokban már Ilonka az ablakban nem volt látható. A kártyesonyi szünetekre a többi növendék társai hazamentek. A komor épületnek mosolygása eltűnt. Csak a templom ajtaján jártak ki és be idegen alakok, akik itt szereztek az ünnepeken lelküknek vigasztalást. A sok templomba járó ájtatos arca, a templomból kihallatszó egyházi zene, az orgona mélabús akkordjai a téli alkony, amint a város utcáira ránehezedett, a tömjénfüst, amint vékony párázatban kiszivárgott a templom ajtaján és szerte szállt az alkonyi szellőn, a tudat, hogy az év utolsó napja van,

következik az új év reményekkel, új családokkal, bizonyos elfoglaltságot érőszakot Galambodi szívére. Mintha visszaesengett volna lelkében a maroslaki kis templom ájtatos szolozmája és az emlékezés, mint nehéz felleg nyomult szívére. Vágyat, epesztő vágyat érzett egy édes arc után, ki ott térdelt eddig mindig mellette az ó év utolsó vespernyéjénél. Behunyta szemét, hogy elővarázsolja az imádott „édes mama“ jóságos, azurkék szemét, gyöngéd termetét... nem találta sehol. Hogyan? El tudta felejtani édesanyja arvonásait?

Vette a felsőjét és szinte rohant le a lépcsőn, által a templomba. Talán nem is tudta, merre jár. A templom hajóján egyre haladt előbb, előbb, oda, hol az oltár körül csillognak a fáklyák. A feljáró lépcsőzetnél leborult, lehunyta szemét és imádkozott. Mellette és körülötte váltakoztak a térdeplő alakok. Amennyi szív, annyi ájtatos ima és ezerannyi betöltésre váró kívánság. Andor csak édes anyját kívánta vissza. Pillanatra felnyitotta szemét, a esengetyű szólt az áldozatra. Tekintete végigsiklott az oltáron, a szentképeken és amint visszatért a feljáró lépcső felé, az oldalajtón édesanyját látta közeledni. Ugyanaz a hajlékony termet, szerény, szinte tartózkodó mozgás, ugyanaz a halvány rózsaszínbe hajló arc, szeretetteljes azurkék szemek, de a termeten az Angol kisasszonyok apácaruhája, a fehér fejkötő, derekán átkötve a cingulum, rajta az olvasó. A rideg egyszerűséget a vastag aranylánc az apáca nyakán és mellén leomló arany kereszt fénye még inkább kiemelte. Káprázatnak tetszett e jelenés. De az apáca közvetlenül Andor mellé térdelt és így Andor színről-színre újból megnézhetette őt.

— Nem, ez még sem az anyám — gondolta. Azután ismét behunyta szemét és látta édesanyját. Látta, amint jött atya sirjától, szemé még könnyes volt, de mosolygott neki. Látta, amint jött elébe, mikor hazaérkezett az egyetemről, a győző töreköny asszony mennyi erővel ölelte kebelére. Látta folyvást minden alakban, a merre

mul heverő holt kincs. Mennyi erő, mennyi munka pihen a föld mélyén, mialatt idefönn a lappangó gazdasági válság közepette éppen ezen eszközök után sóvárgunk az élettelen állapotok.

Mi lesz, ha most majd a Duna-Odera-csatorna kiépül és még rosszabbra fordul a helyzet, ha az elsőrangú osztrák szén óriási tömegekben fog leözönlenni hozzánk az olcsó viziuton? Bányáink felhagyhatnak az üzemmel egymásután, kétszáz ezer magyar munkás kézét mórard munka nélkül s lemondhatnak a gazdasági függetlenségnek minden reményéről. Mert az talán csak bizonyos, hogy az ipar s általa az egész közgazdaság azt uralja, aki költséget ad. Az ipari, sőt nagyrészt a mezőgazdasági termelés sikerének kulcsát is az tartja a kezében, aki a kőszénrel rendelkezik. Gazdasági önállóságunk legbecesebb talizmánja: a fekete gyémánt forog tehát veszélyben s a magyar bányák és kohóvállalatok egyesülete nyílt szemmel nézett, mikor e veszély jelenségeit felismerte.

Bányászaink a *budapest—fiúmei csatorna* sürgős kiépítését és a *Maros folyó* szabályozását követelik, hogy az osztrák versenyvel szembeállhassunk, mert jól tudják, hogy csakis a tengerhez vezető legrövidebb belvizit nyújt módot a magyar bányatermékek biztos elhelyezésére s ha majd a zsilvölgyi sznetet a Sztrigy hozta le a Marosra és hajók hordják szét az országban, nem kell a sziléziai kőszén versenyétől tartanunk, mert a mi jó kőszénünk is épp oly olcsón, sőt talán még olcsóbban jut a dunai piacokra.

Országos mozgalom megindítását határozta el a magyar bányák és kohóvállalatok egyesülete a viziutak nagyfotosságu kérdésében karöltve a magyar hajózási egyesülettel, mely viszont az országos magyar gazdasági egyesület és a kereskedelmi és iparkamarák bevonásával készül szervezkedni. A haj mindenesetre a szénbányászat érdekeit fenyegeti első sorban, mert a Duna-Odera csatornának addig, amíg a gácsországi viziutak ki nem épülnek, csak a szénforgalomban lesz jelentősége szerepe. A gácsországi viziutak kiépítése után a gácsországi gabona olcsó utat talál ezen a csatornán a bécsi piacra, sőt, ha a vámközösség megszűnik, a déloroszországi gabona is az Odera-csatornán özönl el a Dunát s akkor aztán

gondolkozhatunk ama nagy előnyökről, melyeket az osztrák csatornák a magyar mezőgazdaságnak nyújtanak. Egyelőre csak a fekete gyémántok vannak veszedelmében.

BELFÖLD.

Választási mozgalomok. Bánffy Hunyadról táviratozzák: *Barcsay* Domokos országgyűlési képviselő ma délelőtt tartotta beszámolóját Hidalmáson a választópolgárok ezrei előtt. Beszámolójában ötévi működéséről szólt s megemlékezvén az összeférhetlenségi törvényről, azt mondta, hogy az inkompatibilitási akció nem választotta ketté a szabadelvűpártot s ez a máris tisztultabb közélet is bizonyítja. A tartalmas beszámoló a választópolgárság körében nagy lelkesedést keltett. A beszámoló alkalmából az egybegyűlt választók a következő távíratot intézték *Szell* Kálmán miniszterelnökhöz:

A bánffy-hunyadi választókerületnek Hidalmáson mai napon összegyűlt választói *Barcsay* Domokos közszeretében álló képviselőjük lelkesedéssel fogadott beszámolóját és újból való jelölése alkalmából, mely tiszteltüknek és tántoríthatatlan ragaszkodásuknak meleg érzelmeivel üdvözlik nagyméltóságodat. Sikereket elért vezérüket, aki bölcs és szabadelvű kormányzatával Magyarországot a béke és nyugalom korszákaiba vezette be. Gróf *Bethlen* Ödön, pártelnök.

Üdvözlő távíratot küldtek báró *Podmaniczky* Frigyesnek és *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszternek is. A beszámolót megelőzőleg *Sombory* Lajos főrendiházi tag kastélyában lényes villásreggeli volt. Délután nagy lakoma volt a képviselő tiszteletére, melyen számos felköszöntő hangzott el.

Gróf *Bethlen* Balázs, a marosludasi kerület országgyűlési képviselője ma tartotta Marosludason beszámoló beszédét. A képviselőt a vasutállomáson ünnepiesen fogadták és hosszú kocsisorral kísérték be a városba, amelynek bejáratánál diadalív várta. A szabadelvűpárt gyűlésén, ahol gróf *Bethlen* beszámolóját tartotta. *Betegh* Sándor elnökölt. Gróf *Bethlen* a szabadelvűség hívének vallotta magát, amelynek *Szell* Kálmán miniszterelnök a hivatott vezére és amely a politikában elítéli a lekezeléseket. A nemzetiségi kérdésben türelmet kell gyakorolni, mindaddig, amíg az a magyar állam egységével megfér. Beszéde további részében a mezőgazdaságszükséges védelmével foglalkozott, amelynek a hazai piacot biztosítani kell, majd pedig a tőzsdetörvény és helyes adóreform megalkotását kívánta. Ezután *Ujváry* István tolmácsolta a választók nevében azok ragaszkodását gróf *Bethlen* iránt, akit egyhangulag újból képviselőnek jelöltek. Az összegyűlt nagy lelkesedéssel üdvözlő távíratokat küldtek *Szell* Kálmán miniszterelnöknek és báró *Podmaniczky* Frigyesnek, az országos szabadelvűpárt elnök-

kének, valamint a képviselő atyjának, gróf *Bethlen* Géza főispánnak. A gyűlés után nagy banquet volt, amelyen számos felköszöntőt mondtak.

Orosházáról táviratozzák: Az orosházai kerület 11 községéből összegyűlt szabadelvű választók nagygyűlése *Lulla* Sándor elnök indítványára egyhangulag *Szalay* József főszolgabíró jelölté képviselőnek, *Szalay* nagy testés mellett jelentette ki programbeszédében, hogy híve *Szell* Kálmán szabadelvű politikájának. A gyűlés távíratilag üdvözölte *Szell* Kálmán miniszterelnököt és báró *Podmaniczky* Frigyeset.

A nyiregyházi függetlenségi Kossuth-párt *Benes* Lászlót, a város polgármesterét léptette föl *Benes* ma híveinek nagy tetszése mellett mondta el programbeszédét.

KÜLFÖLD.

Pobjedonoscev és a cár. A stockholmi *Aftonbladet* című újság, amely megbízható híreket szokott kapni Oroszországból, érdekes pétervári jelentést közöl. E szerint *Pobjedonoscev*, a szent szinódus hatalmas elnöke május 23-ikán kihallgatáson volt a cárnál és kijelentette, hogy a mostani viszonyok közt nem dolgozhatik együtt a többi miniszterekkel, mert az egyik is, a másik is szabadelvű eszmékkel van szaturálva. Arra kérte tehát a cárt, hogy ruházná föl olyan pozícióval, hogy az ő óhajtsái jobban érvényesülhessenek. Erre a cár azt kérdezte tőle:

— Hát mi az ön kívánsága tulajdonképpen. Talán kancellár szeretne lenni, vagy más egyéb?

Ennek meghatározását, választott *Pobjedonoscev*, felsőgedre bizom.

A cár egy sokat mondó arckifejezései megjegyezte:

— On már egyszer egy Goremkint ajánlott nekem. Rendkívül örvendek, hogy már megszabadultam tőle.

Szavainak ezt a hatását természetesen nem sejtette a szent szinódus elnöke és fölmentését kérte.

A cár így válaszolt:

— Meg fogom fontolni az ügyet.

E kihallgatás óta állítólag beteg *Pobjedonoscev*. Beszélük, hogy a cár értesült olyan levélről, amelyben *Pobjedonoscev* keményen megtagadja Wittet. Ezt a levelet *Szarajov* közölte egyik rópiratában.

Az audienciát követő napon a cár magához hívatta *Sztyepin* minisztert és még egy kollégáját, hogy jelentést tegyenek a munkászavargásokról. A stockholmi újság jelentése szerint a két miniszter ott a cár előtt összevesztett; urakodójuk ekközben mélységesen hallgatott, mert egyiknek sem akart igazat adni és amiatt aztán mind a két miniszter benyújtotta lemondását. A cár azonban kijelentette:

— Nem, ezerszer nem.

csak elesaponghatott égő képzelete. A felleg felszállt szíveről. Köszönöm Istenem — rebegte — neked és szolgáló leányodnak.

Azzal kinyitotta szemét. Az apácán túlról két sötétkék csillag ragyogott felette. Oda le volt borulva, akit titkon azzal vádolt, hogy érte anyját feledte el. A sötétbarna are égő pirban égett és amint tekintete Galambodira esett, mint a sebzett madár, mikor menekülni akar, hozzásimult az apácához és mintha csak az imát folytatná, sutogta: — Ő is itt van, ő is imádkozik. Az apáca követte védené tekintetét irányát. A jóságos szemek sokáig pihentek Galambodin.

A két nő csakhamar eltávozott. Ilonka egy futó pillantást az ajtóból még visszavetett a térédeplő ifjura, mielőtt eltűntek az épületből a templomba vezető lépcsőzetben.

Andor megkönnyebbülten jött ki a templomból, de nem tudott vidám cimborái közé menni. Visszatér lakására, megrakta kemencéjét a méregdrága fahasábkokkal, oithon és egyedül szándékozott tölteni a Szilveszter-estét. De nem volt egyedül pillanatra sem. A sziporkázó tűz sugaraiban hol Ilonka, hol édes anyja areát látta. E szeszélyesen csapongó képek között egyszerre feleslant az apáca-fejedelmű are is, akit anyjánál hasonlótt pillanatra, pedig korosabb is volt, szomorubb is volt. Csak jóságos szemei és ritmikus mozdulatai voltak ugyanazok. Amint mind többször foglalkozott ez alakkal, mind ismerősebbnek tetszett. Erőltetnie kellett emlékezetét, hogy rá világítson ez ismeretlen ismerőse. Összeszedte összes fővárosi ismerettségét, összeszedte mindazokat, kikkel utazás közben, fürdőn, vadászaton, társaságokban összejött; ez alakot nem találta sehol. Végre kifáradt a találgatásban. Visszatért Maroslakára, az ősi kuriához és amint ott minden egyes szobát maga elébe varázsolt, megtalálta az ismeretlen ismerőst. Igen, ez Kornélia nővér, az Orsolyaszüzek magyar apácája. Ennek képe függ édesanyja íróasztala felett. Ennek bűvös ajakáról régejt édesanyja csodadolgokat. Ez volt anyjának leánykori legkedvesebb tanítónője, védelmezője.

Ennek arcképe előtt mondta el százszor édesanyja újra meg újra: „Ez a fényes lélek adott engem vissza elhagyott hazámnak, ennek köszönhetem boldogságomat.“ Kornéliánővér... Semmi egyéb. Odahaza a képen még az aranyláncra sínés, sem a nagy aranykereszt. Azt bizonyynyal azóta vivta ki... Odahaza csak a fehér apácakimnza ri ki a fekete környezetből. Az areon azonban és a szemeiben az élettelen vázson és olaj visszaadja azt a szeretetet, melyet a festő festménye modellje iránt érzett. Ennél csak egy szebb képe van az édes mamának; az, amit elhunyt atyjával együtt festettek meg az olmtúzi börtönben. Oh, az egy igen szép történet. Azt kell szeretni szív összesapó lángra zománcozta meg. Annak is minden alakjára jól emlékezik. A leborult lengyel hősnék is énie kell valahol, ahogy a lánglelkű Kornélia nővér im meglevenedett. Mindezekről a kedves alakokról, melyek iránt a szeretetet szülőitől örökölte át és melyek a gyereklelek regvelágának költészetével voltak körülvéve, nem tudott semmi határozottat. Édesatyja kedves emberei, barátai közül csakis egynek élt emlékezete még. Akit édes atya leginkább szeretett és ki mint bajszatlan, szakálltalan fiatal honvédszűzfőhadnagy forradalmi emlékektől körülvéve, ott volt képen az édesatyja íróasztala fölött. Ez volt a legjobb barát és Kornélia nővér a legjobb barátiné. De nem. Még egy jó barátinéről édesanyjának emlékezett. Egy aranyos kedvű, osztrák törzstisztnéről, aki édesanyjához évek hosszú során át a leánykori bohókás hangon írt, megnevetette édesanyját a világ minden részéről összeszedett pletykákkal, bohóságokkal. Ennek is látta arcképet édesanyja albumában. Igaz, hogy csak leánykori arckép, de azért megismerné akárhol, akár mikor. Es a jó barát sem volt egyedül jó barátja édesatyjának. Sokat hallott még egy lengyel eredetű osztrák törzstisztről, Radnizsky Szaniszlórol, akit édesatyja nagyon tisztelt, habár az élet csak párszor hozta össze vele. Az igazi barát a másik. De erről a másíkról, erről a fiatal, szép férfialakról sokat és lelkesedve beszélt az öreg Lévy

Eliás. Erdekes szerelmi viszonyáról egy fékezhetetlen véru, de tiszta, ártatlan szép leánynyal, aki angyal is volt, örög is volt szerelemből és szerelemért. Aki hű volt első ábrándjához, keresztül minden csábításban, hű volt a halálig, sőt azon túl is. Beszélő hősiességéről, lovagiaságáról a jó barátinak, és arról a nagy szeretetről, melylyel Galambodi Miklós iránt viseltette. Ennek nevét is tudja, pedig nem ismerte soha. Mennyi ismeretlen ismerős. Kedves örökségea multnak, mely még nem volt miénk. Vajjon ezen alapulna a jövő? Ilonkára gondolt. Szinte szegenylette önmagának bevallani, hogy azt, akit szenvedélyesen szeret, tulajdonképpen nem ismeri. Soha nem vette reá magát, hogy utána tudakozódjék. Fényes kék szeme, fekete haja, magas, karesu termete, bájos mosolya s felelendülő édes szoprán hangján kívül nem érdekelte semmisen. A leánykák megszálltságából tudott annyit, hogy Ilonkának hívják. Mikor olykor többször akart volna meg tudni, eszébe jutott az a boldons magyar nóta, amiben benne van, hogy ő Argyilus királyfi és hogy tursüveg fején a korona, felesége a szép Tündér Ilona. Vajjon melyik Argyilus királyfi törődne vele, hogy hívják Tündér Ilonáját teljes predikátummal? Pedig meg kell tudnia. Meg kell ismerkednie Ilonkával. Hisz ő mármén kis gyerek, 23 éves fiatal ember. Ma-holnap bevégi tanulmányait. Ilonka sem látszik egészen kis leánynak. Ma-holnap neki is el kell hagynia a zárdát. Hogyha aztán szerte vetette az élet, mi lesz akkor?...

Évezredek telnek el, amíg két kihűlt, sötét nap ismét egybeforrhat egy izzó új égitestté, amíg feltámadása lesz két kihalt világnak...

Elhatározta, hogy merészebb lesz. Gondolkozott, hogyan. Lesni fogja mindnapn a szokott időben Ilonkát. Neki legalább bucsuvételre az ablakhoz kell jönnie. És akkor... Beszélve vele?...

(Folytatása következik.)

Az *Aftonbladet* jelentése végül biztosra veszi, hogy Pobjedonoscevnak nagyon rövid idő múlva mennie kell.

A macedóniai kérdés. A szultán meghívására Szimonjev orosz nagykövet a minap az Ildiz-palotában ebédelt. Ebéd után a nagykövet kihallgatáson volt a szultánnal, azután pedig jelen volt a szünelőadáson. A kihallgatáson, amely háromnegyed óra hosszat tartott, a macedóniai helyzetről beszélt a nagykövet és ismételte azt a tanácsát, hogy az ártatlanokat ne zaklassák és okosan járjanak el. Az a hír, hogy tervezet hozott magával Macedónia reformálására nézve, valótlan. Oroszország írádozásai csakis arra irányulnak, hogy a macedóniai bolgárok üldözésében ne kövessenek el igazságtalanságokat.

Ezzel kapcsolatos az a hír, hogy a cár Bahmátjev szófiaí orsz. ügyvivőt legközelebb aténi követté fogja kinevezni. Bahmátjevvel a legmarkansabb politikai egyéniségek egyike távozik Szófiából, aki sokszor döntő szerepet játszott Bulgária belső ügyeiben. Ferdinánd fejedelem az összes külföldi diplomaták közül egyedül Bahmátjev szavára hallgatott. Előléptetésével a cár meg akarja jutalmazni az ügyvivőnek a macedónia kérdés körül kifejtett s Oroszországra nézve hasznos munkáját.

HIREK.

Budapest, június 24.

BUDAPESTI NAPLO. Június 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Almády Géza székesfővárosi tanácsos, a közelemlézési osztály vezetője, öt heti szabadságidejét Karlsruhdában tölti, honnan a jövő hónap közepén érkezik vissza a fővárosba.

— A király nyara. Ő felsége, a király június 25-én ismét a Lajtha mellett Bruckba megy csapatsemlére, honnét 26-án visszatér Bécsbe. 28-ikán két hónapi tartózkodásra Ischibe megy. Ischiből július 14-én két napra Salzburgba megy át, hol jelenlétében leleplezik Erzsébet királynő szobrát. Augusztus 28-án visszamegy Bécsbe, honnét szeptember 8-ikán elutazik a veszprémmegyei tűzgyakorlatokra. Onnét 10-ikén megérkezik Dolný-Miholjácra, ahol két napig időzik, 12-ikén pedig kocsin Görsönybe érkezik és 17-ikéig marad ott. E nap reggelén kocsin Pésre érkezik és egyenesen a pécsi honvéd-hadapródiskolánál áll meg, ahol diadalkaput állítanak fel tiszteletére. A királyt ott József főherceg és báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter fogadják. A honvéd-hadapródiskola megtekintése után ő felsége a püspöki palotába hajtat, ahol esetleg küldöttségeket fogad, udvari ebédet ad és azután visszautazik Bécsbe. A király őszi utazási programja egyébként végleg megállapítva még nincsen és ez ügyben ismét Pésre érkezik egy udvari kiküldött.

— Báró Fejérváry jubileuma. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter tudvalevőleg augusztus 15-én tölti be közzolgálatának ötvenedik évét. Jubileuma iránt minden oldalról a legnagyobb érdeklődés mutatkozik s az ország minden részéről tudakozódnak az évfordulóról. Nagyon természetes, hogy a nevezetes évfordulót a honvédelmi minisztérium és a honvédség is megünnepelni készül és e végből Gromon Dezső államtitkár elnöksége alatt szűkebb körű bizottság alakult, amely készséggel szolgál felvilágosítással az érdeklődőknek. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, mint már jelentettük, üdülés céljából Karlsruhdába ment, ahonnan majd Gasteinba utazik. Távolléte alatt a szokásos esztendőki kihallgatásokat Gromon Dezső államtitkár tartja meg.

— A Ronalder-intézet évről ünnepélye. A budapesti Ronalder-intézet ez ideig évről ünnepélyt ma tartotta meg az intézet dísztermében. Előkelő közönség töltötte meg a dísztermet és élvezettel hallgatta végig a növendékek hangversenyét. A hangversenyben dallal, szavattal és zongorajátékkal vettek részt a növendékek. A hangverseny után Kriszán Mihály igazgató mondott szép beszédet, amelyben a növendékek és szülőknek Vaszary Kólos hercegpri-más iránt érzett háláját tolmácsolta. Az ünnepély után a bizonyítványokat osztották ki.

— Járásbírósg Kőbányán. Az igazságügyi minisztériumban megtették az előkészületeket arra nézve, hogy Kőbányán még az ősszel kir. járásbíró-ságot szervezzenek. A járásbírósg illetékességének a körébe fog tartozni: Rákosszent-Mihály, Czinkota, Csömör és Rákos-Keresztúr.

— Köszönet a mentőknek. Szentés város képviselőtestülete abból az alkalomból, hogy a mentők ott tanfolyamot rendeztek, köszönő levelet intézett a Budapesti Önkéntes Mentő-egyesülethez és dr. Kör-möczy Emil előadó orvoshoz. Szentés városa egyttal belépett a Mentő-Egyesület alapító tagjai sorába.

— Berzeviczy Albert tiszteletére. A József-város szabadelvű polgárai legnap este nyolc órakor lényes lakomát rendeztek képviselőjüknek, Berzeviczy Albert tiszteletére a Margitsziget felső vendéglőjében. A kerület színe-java volt ott. Mintegy kétszázan jelentek meg a lakomán, hogy kifejezzék képviselőjük iránt érzett ragaszkodásukat és szeretetüket. Berzeviczy Albert, Heltai Ferenc országgyűlési képviselő és botfai Hívös József királyi tanácsos kíséretében nyolc órakor érkezett meg és a megjelentek riadó éljénzzéssel fogadták. A vacsorán a többek között résztvettek: Heltai Ferenc és Szűcs Pál országgyűlési képviselők, botfai Hívös József kir. tanácsos, Császár Jenő, Kanovich Béla apátplébános, Kriszán Mihály pápai kamarás, igazgató, dr. Havass Rezső, dr. Földes Árpád, dr. Kiss József, dr. Simonovich Béla, Hartenstein Zsigmond királyi tanácsos, Glüök Frigyes, Spanberger Alajos, Novák Sándor, Hamvay Gyula, Hamvay Sándor, Veredy Károly királyi tanfelügyelő stb. A lakomán ezután nem mondtak felkötésőt, csak Császár Jenő tolmácsolta röviden a kerületnek képviselőjéhez való tántoríthatatlan ragaszkodását. A társaság a legvidámabb hangulatban éjjelig maradt együtt.

— Kossuth emléktábla. Szép ünnepük lesz e hó 29-ikén, Te Deum napján a sátoralja-ujhelyi diákoknak. Az évről ünnepel kapcsolatban leleplezik a gimnázium falába illesztett emléktáblát, amely azt hirdeti, hogy ez iskolának Kossuth Lajos hat éven át növendéke volt. A másfélméter hosszú sötét gránit-táblán, amelynek költségeit a gimnázium ez ideig növendékei adták össze, ez a felírás van:

EZ ISKOLA NÖVENDÉKE VOLT
KOSSUTH LAJOS
1810—1816.

A NAGY ELŐD EMLÉKÉNEK A FÖGYMNASIUM
IFJUSÁGA 1901.

— Egyházi közgyűlés. A pesti ág. hitv. evang. németajku egyházközsg ma délelött a Deák-téri gimnázium dísztermében Fuszek Tivadar felügyelő és Schranz János lelkész egyttés elnöklete mellett közgyűlést tartott, melyen mindenekelőtt kihirdették a f. hó 5-ikén és 6-ikán megjelölt tisztújítás eredményét. E szerint felügyelőnek ismét Fuszek Tivadart gondnoknak Mauvitz Vilmos helyettes gondnokot és jegyzőnek ismét Broschko G. A. segédlelkészt választották meg. Az új gondnok erre letette az esküt s ezzel a közgyűlés véget ért.

A zalai ág. hitv. ev. egyházmegye tegnap tartotta Kövágó-Eörsön rendes évi közgyűlését Czuppon Sándor esperes egyházi és Purgly Sándor világi elnök elnöklése mellett. Mindenekelőtt Czuppon esperes terjesztette elő évi jelentését, amely szerint az egyházmegye ügyei rendben folynak. A közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Purgly Sándor felügyelőnek, aki a zalai egyházmegyének közigazgatási célokra 100, egy szegény zalai egyház felségelésére pedig hasonlóképp 100 koronát adott; ugyancsak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak Darányi Ignác földmívelési miniszternek, aki az egyházi szőlők felújítására ojtványokat, karókat és székéneget adományozott; a minisztert a közgyűlés táviratilag is üdvözölte. A folyó ügyek elintézése után elfogadta a közgyűlés Czuppon esperes indítványát, hogy az egyházmegye addig is, amíg az 1848: XX t. c. szelleme szerint a megillető támogatásban részesül, kérjen közigazgatási kiadásainak fedezésére megfelelő államségíjt.

— Orvosok és természetvizsgálók vándor-gyűlése. A magyar orvosok és természetvizsgálók Szabadkán tartott vándorgyűlése elfogadta Bárt a szab. kir. városa és Bártia-fürdő részvénytársaság egyttés meghívását s elhatározta, hogy XXXI. vándorgyűlést Bártfán s a bártiai gyógyfürdőben fogja megtartani. A vándorgyűlés programja a következő:

Augusztus 20-án ismerkedési estély; Augusztus 21-én: Délelött 10 órakor ünnepélyes megnyitót ülés Bártia-fürdőn: Elnök megnyitót, elmondja Berzeviczy Albert. Titkári jelentés dr. Prochnov Józseftől. Megemlékezés Farkas Jenő és Fodor József választmányi tagokról, dr. Udránszky László egyetemi ny. r. tanártól. A malária és a szunyogok: dr. Horváth Géza muzeumi igazgató-őről. Délután: Az orvosi szakosztályt megnyitja dr. Dollinger Gyula, egyetemi tanár, az „Orvosképzésről” című előadással. Augusztus 22-én: Délelött 9 órakor: A természetvizsgálók szakosztályt megnyitja dr. Mágócsy-Dietz Sándor „A honi botanika a múlt században” című előadással. 10 órakor: A társadalmi tudományi szakosztályt megnyitja gróf Majláth József „A szocializmus multja, jelene és jövője” című előadással. Ezután szakosztályi ülések. Augusztus 23-ikán: Szakülések és tudományos estély. Augusztus 24-ikén: Délelött: szakülések; délután: ünnepélyes záróülés Bártfán, a város új dísztermében. Előadás a záró ülésen: Ruffly Pál országgyűlési képviselő „A gyermekvédelem Magyarországon”. Kirándulások a gyűlés tartama alatt Zboróra; a gyűlés után — augusztus 25-ikén — Krynoa-fürdőbe (Galicia)

— Vörösmarty-szobor. A Vörösmarty-szobor országos nagybizottsága ma délelött ülést tartott, megalakulása óta az elsőt, amelyen a szobor költségeinek kiteremtésével megbízott intéző bizottság beszámoló működése eredményéről. Az elnöki székben Rákosi Jenő ült; ott voltak még Tisza Kálmán, Halmos János polgármester, Vészi József, mint az intéző-bizottság egyik társelnöke, Beöthy Zsolt, Thaly Kálmán, Münnich Aurél, Lovag Falk Zsigmond, Hammersberg Jenő koronaügyész, Katona Béla koronaügyész-helyettes, Békei Remig, Jánossy Gusztáv, Pintér Kálmán, Szalay Imre s a fővárosi társadalmi életének még sok kitűnősége. Az elnöki asztalnál ültek még az országos nagybizottság jegyzői: Sajó Aladár, Erős Gyula, Hollósy Géza, Márkus Miksa és Szatmári Mór.

Miután az elnök tetszéssel fogadott beszéddel megnyitotta az ülést, az intéző bizottság jegyzője felolvasta azok névsorát, akik kimentették távolmaradásukat. Majd az elnök bemutatta a felemerült költségek jegyzékét, amely szerint az összes kiadás 277 korona 40 fillért tesz ki és miután a fölmentvényt a nagygyűlés megadta, az elnök lelkes éljénzzéssel mellett jelezte, hogy június 21-ikéig 197.909 korona gyűlt össze a szobor céljaira. Cziklay Lajos és Rothauer Miksa számvizsgálók jelentése is rámutatott erre a ritka eredményre, melyet kizárólag újságírók kezdeményeztek, vezettek s juttattak messzemelő reményeket is tulszárnyaló fényes eredményre.

Miután az intéző bizottság jelentését is tudomásul vették, az elnököz a következő javaslatokat ajánlotta elfogadásra a nagybizottságnak:

1. A nagybizottság tudomásul veszi az intéző bizottság munkálkodását, számadását, helyben hagyja eddigi eljárását, neki a fölmentvényt megadja. Tisza Kálmán itt közbeszólt: Köszönettel és elismeréssel!

2. Elhatározza egy bizottság kiküldését, mely a szobor létesítéséről gondoskodik.

3. A szobor létesítésére nézve a bizottságnak szabad keze legyen s a célt kereshesse szükséges szerint, akár korlátlan pályázat útján, akár kijelölt művészek versenyevel, akár esetleg megbízással, vagy amely mód a körülményekhez képest ajánlatosnak mutatkozik.

4. A szobor létesítésének előzetes költségeire a begyűlt összeg 20%-a fordíttassék többi része pedig a szobor elkészítésére.

5. A nagybizottság határozza el, hogy nevében az intéző bizottság tegyen lépéseket, hogy a szobor számára a *Gizella-teret* nyerve meg.

6. Válaszra meg szoborbizottsággá a most leköszönt intéző-bizottságot, azzal a felhatalmazással, hogy amennyiben szüksége mutatkoznék, ez a bizottság magát új elemekkel kiegészíthesse.

7. Az új szoborbizottság utasítatik, hogy az intéző bizottság összes irományait számadásait átvegye és az általa eddig kezelt ügyeket intézze.

8. Köszönet nyilvánítása a Hitelbanknak.

A 4. pontnál felszólt Thaly Kálmán, Beöthy Zsolt, Alexander Bernát és Szalay Imre, akik részben sokalták a 20%-ot, de az elnök megjegyzése után a nagybizottság minden egyes pontot helyeslőleg tudomásul vett.

Elnök végül köszönetet mondott a nagybizottságnak, mire az ülés az elnök ételzése közben véget ért.

A nemzet lelkes felbuzdulása, az újságírók oadadó fáradozása ime alig remélt sikerrel biztosította a magaszatos célt és most már a magyar művészetben a sor, hogy méltó emléke álljon a Szózat költőjének. Nekünk, e lap munkásainak kétszeres gyönyörűség e gyűjtés fényes eredménye. Öt évvel ezelőtt a *Budapesti Napló* hasábjain szólt meg először a nemzeti kegyelet hívó szava és a mi biztató gyűjtésünk lett az első tégalar a szobor talapatáshoz. A nagy költő születésének százados évfordulója, a visszatekintés buzdító lelkesedése kellett hozzá, hogy a nemes eszme megvalósuljon. Ugy mint öt évvel ezelőtt a költő-fejedelem adománnyal indul meg a mozgalom, most a koronás király adott példát a nemzetnek és ime az új század hetedik hónapjában egy bevégzett munka fényes eredményét jelentik az újságírók. A nagybizottság nekik hálálkodott, mi a magyarországnak mondunk köszönetet, amely oly áldozatkész lelkesedéssel adta vissza Vörösmartyt önmagának.

— Tüvész Alsó-Karaszlón. Nagyszöllősről telegrafálják, hogy Alsó-Karaszlón tegnap borzasztó tüvész pusztított és 25 ház, több melléképület, marha és gabonaeumt légegett. A kár 150.000 korona. Biztosítva nem volt semmi. A tüvész okozója egy *Seregi* Anna nevű 40 éves leány, aki felgyújtotta apja szénáját.

— Halálozás. Szegzárdról írják: Gössy (Geisz) László földbírtokos, aki mint függetlenségi képviselő hét okluson keresztül képviselte a szegzárdi kerületet, ma 54 éves korában meghalt. Valamikor nagyon gazdag ember volt, de több megfogyott vagyona, mert pártcélokra sokat költött.

Bartha Ferenc, Pestmegye nyugalmazott számvevője, Czeglédváros volt polgármestere, e hó 21-én életének 77-ik évében rövid szenvedés után Szegzárdon meghalt. A megboldogultat ma délután temették a város lakosságának nagyszámú részvétele mellett.

— **Faure Felix reménykedése.** A múlt hét szerdáján végső pihenő helyére tették Faure Felixnek. Franciaország legnépszerűbb elnökének hamvait. Ebből az alkalomból az elhunyt elnök egy ifjúkori barátja elmondja néhány jellemző nyilatkozatát. Szinte megható, mily reményeket fűzött Faure Felix a már lezajlott kiállításához.

— Nem szeretnék még egyszer elnök lenni, mondta Faure a többi közt. Olyan elnökségem, mint a mostani, ugy sem lehet többé soha. Telőpontját jelzi az kormányrendszerünknek. Oroszországi utam, az orosz cár viszonzlátogatása az én időmbe esik, elnökségem alatt lesz a kiállítás is. Hát kívánhatnék-e többet. Őh, nem; sőt félek, hogy a kiállítás után rossz idők következnek. Valóban nem irigylem utódomat és éppen azért nem szeretnék a magam utódja lenni. Ugy van, 1902-ben lelépek a színtérről, miután átéltem még a kiállítás apoteozisát, amely egyúttal a köztársaságnak is felmagasztalása lesz. Soha azelőtt nem látott Páris hasonló látványosságát. Európa valamennyi uralkodója el fog hozni látogatni. Természetesen, minthogy a cár kezdi meg e látogatások sorát, a többiek sem maradhatnak el! A cár pedig előlj. tudom bizonyosan, mert a férfi adta rá szavát a férfinak. Miután tehát a cár megnyitja a fényes sort, követni fogják a többiek mind. És akkor lesz Franciaország igazán Franciaország.

— És hol fognak lakni ezek a fejedelmi vendégek?

— Itt, felelt Faure, közvetlen közelemben. Chancel (az Elysée építőmestere) már kidolgozta egy kis palotának a tervét, amely az Elysée kertjében épülne föl. Azt hiszem, úgy illik, hogy fejedelmi vendégeink a köztársaság elnökénél lakjanak és ne hotelben. Persze, ehhez pénzre van szükség. Chancel három millióról beszél; a kamara biztosan meg fogja szavazni. Nem szabad krajcároskodni, amikor a kiállítás fényét emelni kell; ezek a milliók busás kamatokat hoznak.

— De hát eljönnek mind az uralkodók?
— Tudom, kire gondolsz. Ő is el fog jönni. Hát miért ne jöjné? Franciaország elég tapintatos, hogy megértse. Más időben talán íelni lehetett volna attól, hogy a könnyen izguló, lobbánékony tömeg ily látogatás folytán ostobaságokra ragadtatja el magát. De a józan elemeket a kezembem tartom. Egyik alapítója vagyok a hazafias ligának; én voltam az első alelnöke. Derouléde, akit nagyra becsülök, nagyon jól tudja, hogy semmit sem fogok tenni, ami ellenkezőnek Franciaország méltóságával. Még egyszer mondom, ő is el fog jönni. És nagyon jó lesz, ha Franciaországot nem ügynökeinek jelentéseiből és a lapok karrikaturáiból tanulja megismerni. Ha Franciaország mind ezt átélte, mi kívánságom lehet még? A jövő már szebbet nem hozhat. En azután íthagyom az Elyséet és élek emlékeimnek.

Szegény Faure Felix! Korábban költözködött ki az Elysééből, semmint hitte és mindabból, amit oly rózsásan látott a jövőben, jóformán semmi sem valósult meg.

— **Békebarátok értekezlete.** A magyar szent korona országainak békegyesülete, e hó 27-én délután 6 órakor a képviselőház I. emeleti I. számú üléstermében választmányi ülést tart, amelyen a folyó ügyek és a pénztári jelentésen kívül tárgyalni fogják a béke napit, valamint a glasgowi X. nemzetközi békekongresszus ügyét.

— **Tüntetés egy újság ellen.** Zürichből írják, hogy ott tegnapelőtt este óriási tüntetés volt a *Woche* című berlini újság ellen, amely a börtenvadonosság között kvalifikálhatatlan módon meggyalázta Svájcot. Óriási tömeg gyűlt össze az említett újság svájci kiadóhivatala előtt. Várták az időt, amikor a példányok szétharagadtak megkezdik. E közben több száz műegyetemi hallgató vonult a kiadóhivatal elé és füttyölökkel, trombitákkal és egyéb hangszerekkel pokoli lármát csapott. Ez a macskazene körülbelül egy óráig tartott. Ekkor megkezdtek az újság kihordását. A tömeg nekirontott a kihordó kocsiakra; száz és száz példányt tépelt ronggyá, azután pedig az utca közepén összehordták a papíroszánnyakat és lögyújtották. Ekkor megjelent a rendőrség is, amely azonban az óriási tömeggel szemben tehetetlen volt és a közhangulatnak engedve, a tüntetést utólag engedélyezte. A kiadóhivatal címtábláján kívül a tüntetők nem is rongáltak meg semmi más s tíz óra után teljesen szétoszlottak. A svájci előfizetők mind visszaküldték a lapot.

— **A pestmegyei tüzoltó-szövetség** bemutatta az alapszabályait *Benechy* Lajos alispánnak s egyzersmind ölaajánlotta neki a szövetség elnöki-tisztségét, amit az alispán készségesen elfogadott. Az alakuló közgyűlés június 24-ikén — hétfőn — délelőtt 10 órakor lesz, a vármegye székházában.

— **A new-jerseyi robbanás.** *New-Jersey*-ből telegrafálják: Amint most megállapították, a Rittenburg Ábrahám-féle tüzijátékraktár tegnapi felrobbanása következtében két férfi, hét asszony és hat gyermek vesztette életét.

— **Vasárnap a postán.** A hivatalos lap mai száma a kereskedelmi miniszter rendeletét közli, amely a posta-, távirda- és távbeszélőszolgálat időtartamát a vidéki hivataloknál szabályozza és ezzel kapcsolatban a miniszter a vasárnapi munkakorlátozást a vidéken is kiterjeszti a közünnepokra és a két nemzeti ünnepre.

I. Postánál:

1. **Köznapokon.** a) Kincstári és I. és II. osztályú nem kincstári postahivataloknál, valamint távirdával, vagy távbeszélővel egyesített összes kincstári és nem kincstári hivataloknál: délelőtt 8—12-ig délután 2—6-ig minden küldeményfaj felvételére, de utalvány és takarékpénztári feladás csak délután 5 óráig. — b) III. osztályú postahivataloknál (melyek távirdával, vagy távbeszélővel nincsenek egyesítve) a járatok közlekedési idejéhez mérten délelőtt és délután együttevén hat óra mindenajta küldemény felvételére; az utalvány- és takarékvétel is a többi postaküldemények felvételének záró órájáig tart. c) Legnagyobb forgalmu, vagy oly hivataloknál (mindkeettől kincstáriakra érve) melyeknél különleges helyi viszonyok és közérdekek a hivatalos órák kiterjesztését indokolják, a postafeladószolgálat maximumban egy órával meglőndható. d) Teljes nappali, vagy ennél hosszabb távirdaszolgálatra berendezett hivataloknál a távirdafelvétel osztályban ajánlott levelek feladása a déli (12—2) és az esti (8—9) órákban is kötelező.

2. **Vasár- és ünnepnapokon:** a) Az I. 1. a) alatti hivataloknál d. e. 9—12-ig. b) Az I. 1. b) alatti hivataloknál délután két óra. A hivatalos órák alatt a felvétel korlátozás nélkül minden küldeményajtara kiterjed. Délután a felvétel szünetel, de méltánylást érdemlő körülmények között a posta- és távirdaszolgálatosság egyes nagyobb hivataloknál elrendelheti, hogy a hivatal ajánlott levelek felvételével és értékgégyarúsítással vasár- és ünnepnapok délutáni és esti óráiban foglalkozzék.

II. Távírdánál (távbeszélőnél).

1. **Köznapokon:** A hivatalos órák a hivatali szolgálattal jellegetek megfelelően, azaz: a) Korlátolt d. e. 8—12, d. u. 2—6-ig. b) Félnappali d. e. 8-tól, d. u. 6-ig. c) Teljes nappali d. e. 8-tól, (nyáron 7-től) este 9-ig. d) Féléjjeli d. e. 8-tól, (nyáron 7-től) — éjfélig szakadatlan. e) Eljeli-nappali szakadatlanul.

2. **Vasár- és ünnepnapokon:** délelőtt 8 $\frac{1}{2}$ —11 $\frac{1}{2}$; délután 2—3-ig. A korlátolt szolgálatra berendezett távirdahivatalok azon távirdahivatalainál, mely távírataikat közvetít, mindennap (vasár- és ünnepnapokon is) este 8—9 óra között távírataik átvételre végett jelentkezni tartoznak. Oly városokban, hol teljes nappali vagy ennél hosszabb távirdaszolgálatra berendezett főhivatal van, a főhivatalok távirdaszolgálatára vasár- és ünnepnapokon délután teljesen szünetelhet s ezeket az esti jelentkezés alól is fel lehet menteni.

— **A kötelességtudás áldozata.** A barosi körházban sulyos sebbei fekszik *Horváth* János városi rendőr, aki ezt a sebet két tolvaj üldözése közben kapta. *Horváth* a múlt pénteken este a Dráva-híd felől két zsákkal megrakott gyanus embert látott elosonni. Utánok sietett és sikerült is az egyik embert elfogni, aki kétségbeesetten védekezett, majd kisklőtt kezéből és elszaladt. A rendőr utána, mire az üldözött ember revolvert rántott elő és kétszer rálőtt a rendőrré. Az egyik golyó mellé taláta és sulyosan, de nem életveszélyesen megsebesítette. Az üldözötték elmenekültek. Kiderült, hogy tolvajok voltak az eldobott zsákokban ugyanis lopott tárgyakat találtak.

— **Művelődéstörténelmi tanfolyam.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a folyó tanév nagy szünetében rendezendő magyar művelődéstörténelmi rendkívüli tanfolyamra a következő tanárokat vették föl: *Danka* István beregszászi áll. főgimnáziumi, dr. *Endrei* Akos kaposvári áll. főgimnáziumi, dr. *Faragó* Márton győri áll. főreáliskolai, *Förster* Rezső löcsei áll. főgimnáziumi, *Füszs* József szamosújvári áll. főgimnáziumi, *Hegyi* József gyöngyösi áll. főgimnáziumi, *Jakobi* Dezső eperjesi kir. kath. főgimnáziumi, *Klincsek* József egri áll. főreáliskolai, dr. *Kovács* Károly makói áll. főgimnáziumi, dr. *Mráz* Gusztáv pancsovai áll. főgimnáziumi, *Nagy* Béni egri kath. főgimnáziumi, *Pálfi* Márton kolozsvári unit. főgimnáziumi, *Palyi* Gyula bártfai áll. gimnáziumi, *Péterffy* Gyula szegedi áll. főgimnáziumi, *Petrovics* László nyitrai kath. főgimnáziumi, *Roller* Béla trensonci kir. főgimnáziumi, *Sajó* Sándor jászberényi áll. főgimnáziumi, *Schmidt* Agoston fehértompai áll. főgimnáziumi, *Sebő* Ignác váci kath. főgimnáziumi, *Váli* Tibor kassai kath. főgimnáziumi és *Vizy* Gyula munkási áll. főgimnáziumi tanárokat.

— **Életutak.** Ma délelőtt a Rácfürdő egyik kabinjában homlokon lőtte magát egy 40—45 évesnek látszó ember. A rendőrség megállapította, hogy az öngyilkos *Biller* Károly fodrászsegéd. Bevitték az irgalmasok kórházába, ahol magához tért, azonban nem akarta elárulni életuntságának okát. Állapota életveszélyes. — **Róth** Anselmné született *Rupp* Gizella 27 éves varrónő ma délután a Hernád-utca 29-ik szám alatt levő lakásán borotvával felvágta az ereit, majd pedig a második emeletről az udvar kövezetére vetette magát. Esmélelten állapotban vitték kórházba. Tettének okát nem tudják.

— **Rendőri hírek.** Ma délelőtt szobatiszt jelen-tettek a távbeszélőszolgálatra a Ferenc József-rakpart 4-ik számú házából. A tüzoltók teljes fetszereléssel kivonultak, azonban nem találtak tüzet. A rendőrség nyomozza, hogy ki ültette fel a tüzoltóságot. — Tegnapelőtt reggel a Rácfürdő egyik kabinjában holtan találtak egy öregasszonyt. Ma felismerték a halottat.

— **Ózvegy** *Szedér* Istvánné született *Kiss* Klára a neve. Napszámosnó volt, s a Naphegy-utca 59. számú házában lakott. — A hüvösögyi viamos vasut mentén elterülő tóban ma egy 40—45 évesnek látszó nő mezeitelen holttestére akadtak. A rendőrség véleménye szerint az asszonyt fürdés közben szélhűtés érte. A parton talált ruháiban E. G. betűk vannak hímelve. A rendőrség kutatja kiltetőt.

— **Cigányzene a Telefon Hírmondóban.** A Telefon Hírmondó előfizetőinek szórakoztatására ma este 8 órá-tól 11 óráig cigányzene-átvitelt közvetít a lakásukra. Az átvitelt azonban, melyet felvitva az Elite- és az Emke-kávéház-ból közvetíti a Telefon Hírmondó, megszakták a 8 óra 15 per- kor való tözseolvasás (a frankfurti, párisi berlini zárlatok) és a 1/20—10 óráig terjedő esti felolvasás, melynek keretében az est folyamán érkezett legújabb híreit olvastatja fel a beszélő újság.

(x) **Akácia-zsappan** országzerte a legkedveltebb mosdó-zsappan. Ara 1 K. Főraktár Krieger György gyógyszer-tára Budapest, Kalvin-tér. Arekrém 3 K., poude 1 K.

(x) **Gádzák és kereskedők** zsákokat és ponyvát a legolcsóbban vásárolhatnak a Fischer-féle zsák- és ponyvagyárban, Budapest, Nagykörön-utca 18. Repeponyvak. Ponyvakölcsönző-intézet.

(x) **Magyar Thomassalak.** 17—20% Összphosphors., ebből ca. 80% citromsavban oldható, 75% porfinom, 80 kilogrammos ingyen zsáokban legolcsóbban ajánl a kartellen kívül álló Satori-gyárak központi irodája, Budapest, IX., Dandár-utca 25.

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyűjtőt!**

A közönséghez.

A *Budapesti Napló* életében határt jelöl az az évnegyed, amelyhez most közeledünk. Ebben az évnegyedben lesz öt esztendő. Nyugodt önértelme állunk meg ennél a határkőnél, amely munkában, beszéléses küzdelemben eltöltött időszakot jelez. Dolgoztunk és küzdöttünk nem csupán a létért, hanem eszmékért is, sőt első sorban ezekért. A létért folytatott küzdelemeket is csak azért vittük és vivjuk ma is, hogy eszméinket szolgálhassuk. A *Budapesti Napló* születésétől fogva mostanáig nem ismerte és nem is fogja ismerni létének más célját, mint az eszmék szolgálatát. Minden egyéb csak eszköze annak a célnak, hogy erős harcossai legyünk a *nemzeti* eszmének, a *szabadság* eszméjének, a *szabadelvesség*, a haladás, az emberszeret, a felvilágosodottság, a művelődés eszméinek.

A *magyarság* küzdő munkása akarunk lenni és a *szabadelvesség* munkás katonája; *modern* lap akarunk lenni, amely az *általános* emberi eszméket, a *humanizmus*nak és *kulturának* egyetemes érdekeit is szívesen tartja és szolgálja. Ezekre a feladatokra akarunk mi képesebbé válni minden nap; ezekért a nagy célokért használjuk mi fel a *modern* zurnalisztika mesterségének minden eszközt. Ezért adunk közönségünk kezébe *érdekes* újságot; ezért igyekezünk arra, hogy értesüléseink frissek, kimerítőek és megbízhatók legyenek; ezért igyekezünk rovatainkat *elvengés*, *előkelőség* és *teljesség* dolgában egyensúlyt nagyobb színvonalra emelni; ezért szaporítottuk folyvást a lap szellemi tőkét, dolgozóitársaink sorába *szó*-liva egy csomó új tehetséget is a régi, elismert munkásokon kívül.

Ekképpen folyvást gyarapodva, egyre nagyobb megnyugvással nézünk munkánk eredményére. Közönségünk bizalmában, elismerésében és eléggé soha meg nem hálálható támogatásában tükröződik első sorban ennek az eredménynek a képe. Ebben a tükrözésben látjuk, hogy küzdelemünk nem volt hiábavaló. Az az út, amelyre öt év előtt üres kézzel, tele szívvvel, merész bizalommal elindultunk, rögös volt, de a kivánatos célnak legjobb útja volt, mert egyenes, mert becsületes.

Ezen az úton legyen a mi közönségünk továbbra is segítők. Utitársul adja mellénk továbbra is azt a hatalmas erkölcsi erőt, amelyet az ő biztató elismerése képvisel. És mert hiszszük, hogy nem kérjük hiába: ezért fejezzük be nyugodt reménységgel a *Budapesti Napló* életének ötödik esztendejét.

Az évnegyed alkalmából már most tudatjuk, hogy karácsonyra előfizetőinknek egy nagy gondtal szerkesztett naptár alakjában olyan irodalmi ajándékkal fogunk kedveskedni, amely ugy külső díszére, mint belső tartalmára nézve igazán becses lesz, méltó arra, hogy a mi közönségünk szívesen fogadja tőlünk, némi viszonzásaképpen az ő jószágának, melylyel munkánkban mindig híven segített.

A *Budapesti Napló* valamennyi előfizetőjét.

biztosítja a Mannheimi Biztosító Társaság magyarországi képviselőjénél baleset által okozott elhalálozás, vagy baleset által okozott rokkantság esetére 2.00 korona erejéig. A biztosítás egész költéséért a kiadóhivatal fedezi és ugy a *Budapesti Napló* régi előfizetői, mint az újonnan belépők jogkörvényes biztosítási kötvényt kapnak 1.000 korona erejéig.

FŐVÁROS.

(*) **A fővárosi közgyűlése.** A szerdára kitűzött s a nyári évszakban utolsó **rendes közgyűlés** főbb tárgyai a következők:

Egy elsőosztályú és egy másodosztályú tanácsjegyző választása. A Korvin-téri Vigadó bérlet-ügye. Az ó-budai Magyar Korona vendéglő-épület bérbeadása. A szegény tüdőbetegnek szanatóriuma céljára átadott területre vonatkozó szerződés módosítása. Jelentés a Sárosterdő forrásvizének megvizsgálásáról. A városi fogasztási adóról alkotandó javadalmi díj-jegyzék ügye. A *Fortuna*-épület tatarozása. A belügyminiszter leirata, a pesti oldal befalásító-üve ügyében. A hpesti közúti vaspálya-társaság kérvénye a budai tarkasréti temető főkapujától az izraelita temetőig folytatódólagosan vezetendő villamos közúti vasút tervei ügyében. A budapesti városi villamos vasút-társaság nyilatkozata, a kőbányai vonalról kiágazólag, a Hungária-uton, a Ferenc József-kaszárnyáig vezető szárnyvonal ügyében. Előterjesztés, a VII-dik kerület Dob-utca megszűlése tárgyában. Előterjesztés a IX. ker. sertés-közvágóhidhoz vezető út tárgyában. Az 1902. évi közmunka-programm ideiglenes megállapítása — A dunaparti lögyűjtőcsatorna folytatódólagos megépítésére szükséges költség fedezete. A VII. ker. Nagy-dófa-utcai elemi iskola megszűntetése. Előterjesztés a *Nemzetközi Statisztikai Intézet* budapesti kongresszusának anyagi támogatása ügyében. *Steiger* Gyula emlékének a megőrzése. Az ó-budai színházgató föllebezése, a Kis-utcai Színház segélyezése ügyében hozott tanácsi határozat ellen. Heves vármegye kőrirata, a csendőrség büntető ügyeinek a polgári bíróságok körébe való utalása iránt. A budai szemétfuvarozás ügye.

(*) **Tanítói pályázat.** A főváros tanácsa sok halogatás után végre kiírta a pályázatot az újonnan szervezett tanítói állásokra. Ennek következtében pályázni lehet a következő állásokra:

I. A polgári iskoláknál: 2 magyar- és németnyelvi és 2 mennyiségtan-természettani tanítói állás. II. Az elemi iskoláknál: az üresedésben levő 2, esetleg a kijelölés megtörténteig még megüresedő igazgatótanítói, az üresedésben levő 11 osztálytanítói, 4 osztálytanítónői, továbbá az üresedésben levő 1-1, valamint az osztálytanítói és osztálytanítónői választások következtében még megüresedő segédtanítói és segédtanítónői állásokra. A polgári iskolai tanítói állással a 3 évi próbaidő tartamára 2000 korona fizetés és 600 korona lakáspénz; a próbaidő leteltével a hetedik szolgálati év befizetéseig évi 2400 korona fizetés és 720 korona lakáspénz; a nyolcadik szolgálati évtől kezdve pedig 3000 korona törzsfizetés, 900 korona lakáspénz és 300 korona ötéves korpótlék jár. — Az elemi iskolai igazgatótanítók illetménye évi 2800 korona törzsfizetés, 840 korona lakáspénz, vagy természetbeni lakás, 200 korona igazgatói átalány és 280 korona ötéves korpótlék. — Az elemi iskolai osztálytanítók járandósága a három évi próbaidő tartamára évi 1200 korona fizetés és 400 korona lakáspénz, a próbaidő betöltése után a hetedik szolgálati év befizetéseig évi 1600 korona fizetés és 480 korona lakáspénz, a nyolcadik szolgálati évtől kezdve évi 2200 korona fizetés és 660 korona lakáspénz s minden további öt év után évi 220 korona korpótlék. — A segédtanítók és segédtanítóknak ugyancsak három évi próbaidő fenntartása mellett 1200 korona fizetésben részesülnek. A pályázati kérvényeket az évi július hó 20-áig lehet a tanács iktatóhivatalban (Központi városháza, I. em. 25.) benyújtani.

(*) **Tisztaság a közbiztonságon.** Minthogy az utóbbi időben sokszor előfordult, hogy a közbiztonságon és marhavásártérben rendetlen ruházatban jelennek meg azok az alkalmazzottak, akik hussal bírnak, *Pruessner* Fülöp közbiztonsági igazgató szigorú rendeletet bocsátott ki az ellen. Jövőre mindazokat, akik tisztátalan ruházatot viselnek, a vágóhidról és vásártérről kitilják.

(*) **Hordárok egyesülete.** A budapesti hordárok egyesületét alakították: Első budapesti közszórák öngyógyító egyesülete címmel. A célja az, hogy az egyesület tagjai betegség esetén segítsék egymást, a tagok részéről közszolgálati minőségükben okozott károkat a megbízó közönségnek kártérítést nyújtson. A belügyminiszter az alapsabályokat jóváhagyta.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Színésznövendékek vizsgálja.** A Rákosi Szidi színészkollegájának ma volt a második vizsgálója a Népszínházban. A vizsgáló növendékek között a legnagyobb figyelmet *Sarkady* A. (I. éves) keltette. A kissasszonynak kellemesen csengő, jól iskolázott hangja van, az előadása pedig intelligens és jeles művészi kvalitásokra vall. Rip-ből egy dalt rendkívüli sikerrel énekelt és tehetsége nagy jövővel biztat. Mellette nagy és szintén megérdemelt sikere volt *Vidór* Laurának (II. éves) aki az első vizsgálaton is fel-

tűnt briliáns koloratúrájával. A Dinoráhból előadott ária minden finomságát érvényre juttatta. Nagy komikai tehetség *Sellő* Paula, aki a Bibliás asszony tréfás kupéját kedvesen, sok humorral adta elő. A kissasszonynak e téren nagy sikerei lesznek. *Csapó* Olga és *Márton* J. kedvesen, ügyesen énekelte és táncolta a Náni egy duettjét. *Bányai* Stefánia a Szulamith áriáját művésziessé énekelte. A sok ének és tánc után a növendékek a Gyurkovics-lányok első felvonását adták elő. *Sellő* Paula ügyes volt Gyurkovicsné szerepében, Micit *Haidt* Margit kedvesen és talentumosan játszotta. A darabban mutatkozott be — *Horkay* Feri szerepében — *Zöldi* Marci, aki főhadnagyból cigányprimásná és most színésznövendékké vedlett. A játéka a nézőket kétségben hagyta az iránt, hogy cigányprimásnak jobb-e vagy színésznőnek — rosszabb. A vizsgán sok taps, sőt virág is volt.

** **Hírek a Népszínházról.** A most kezdődő hét a Népszínház ezidei szezonjának utolsó hete, amennyiben vasárnap, e hó 30-ikán zárunk be a színház kapui kéthavi szünetre. Az utolsó előadás egyuttal *Hegyi* Aranka bucsúelőadása lesz, aki vasárnap este a *Lübben* lép föl e szezonban utoljára. — Ugyanő pénteken, 28-ikán *Hoffmann* mesében is fölép, amelyben a mult héten oly fényes sikert aratott. A héten a *Mitlók* a *hó alatt* című regényes színmű háromszor kerül színpadra, legutóbbára szerdán, *Fedak* Sárival, aki esütörtökön, 27-ikén lép föl utoljára a *San-Toy* címszerepében. Dudley szerepét ugyanez *Kaplovai* Irén fogja játszani. — Kapuzás előtt még egy érdekes vendégvándorlás lesz a Népszínházban. Szombaton, június 29-ikén a *Páros* *bugyelláris* kerül színpadra. Török bíró szerepében *Komlósi* Emmával, a debreceni színház primadonnájával, akit a vidéken a népszínmű-szerepekben különösen kedvelnek.

** **Fűvárosi Nyári Színház.** Holnap, hétfőn lesz a reprise *Nuss* hatóság drámájának, a *Párisi szegények*nek *Ujházival* az egyik főszerepében. A darabban a párisi társadalom különböző osztályainak szegényei vannak lefestve, megkapó drámai helyzetek és humoros jelenetekben fölvtáva. Egy ilyen óshumorú alak *Planterose* is, melyet *Ujházi* mester játszik. A darabot *Radnótfáy* Sámuel fordította és az öntelenségessége alatt is mutatnak be 1865-ben december 31-én a Nemzeti Színházban. Az igazgatóság nagy gondal állította ki a darabot.

** **Záporpróba a Népszínházban.** Június 30-án, vasárnap este tartják meg a Népszínházban a *Lili* előadás befejezését a minden évben szokásos záporpróbát, mely a Népszínházban látványosságzámba szokott menni.

** **Arrigo Boito Neraja.** Ismeretes, hogy *Arrigo Boito* a jövő évadra a *milanói* Scala-nak kilátásba helyezett *Nero* című új operáját. Egész Olaszország a legnagyobb érdeklődéssel nézett elébe a nagy zenei eseménynek s most kiderül, hogy *Boito*, aki már tízenhét esztendőn dolgozik dalművén, még nem készült el vele. A mester reményli, hogy művét a jövő évadban befejezi. *Nero* helyett *Franchettinek*, (*Rothschild* vejének) *Germania* című operája fog az őszön a Scalaban bemutatásra kerülni.

** **Hugo Viktor-ünnep.** A párisi *Theatre Francais* már most készül *Hugo* Viktor születése százéves fordulójának, amely február 28-ikán lesz, a megünneplésére. A diszeloadásra, melyet a *Theatre Francais* rendezni fog, *Hugonak* *Les Burgraves* című romantikus lovagdrámája van kiszemelve. A darab *Németszágban* játszik *Barbarossa* idejében és azt az ellentétet rajzolja, amelyet a várurak az egységes *Németszág* és császára ellen kifejtettek. *Hugo* darabja 1843-ban, mikor először színpadra került olyan csússan megbukott, hogy *Hugo* Viktor évekre távol maradt a színpadtól. A *Theatre Francais* ezt a darabot akarja most halottaiból feltámasztani a költő születése napjának századéves fordulójára.

** **Szépségverseny Újvidéken.** *Kövéssy* Albert színtársulatánál szépségversenyt rendezett a héten a Magyar Színpad mintájára az ottani színházi újság. A kitűzött aranyérmét *K. Tarnay* Leona, a Városligeti Színkör volt primadonnája nyerte el 39.866 szavazattal. A többi pályázó közül a legtöbb szavazatot kapta *Aradi* Aranka, *Makó* Aida, *Fehér* Olga és *Ragányi* Iza.

** **Kislady-Színház.** *Egressy* Akos, a Nemzeti Színház kintinó jellem-színésze, a Kislady-Színház társulata javára a jövő héten kezd meg vendégszereplését érdekes műsorral. Első vendégátékaul esütörtökön e hó 27-én *Brankovics György* és *Legjobb az egynest ut* kerülnek színpadra második felülete vasárnap, e hó 30-án *A maltrankos hölgyben* lesz. — *Berkó* Pál *Aldozatok* című színműve 29-én és 30-án kerül ismét előadásra.

** **La Sorcière.** A párisi Opera Comique *La Sorcière* címen zenei tragédiát fogadott el előadásra, amelynek szövegkönyvét *Henri Batulle*, zenéjét *Sylvio Lazari* írta. Az új zenemű a tél folyamán fog bemutatásra kerülni.

** **Cyrano de Bergerac — opera.** A párisi *Gaulois* írja, hogy *Rostand* megadta az engedelmét *Henderson* amerikai librettistának arra, hogy a *Cyrano de Bergerac*-ot opera-librettóvá gyurja át. A dalműből *Damrosch* Wather fogja a zenét írni. A *Gaulois* híre azért gyanus kissé, mert ismeretes, hogy *Leon Cavallo*, mint *Puccini* azzal a kéréssel fordult *Rostand*-hoz, hogy engedje át színművét operai feldolgozásra s *Rostand* megtagadta Nem valószínű tehát, hogy amit *Rostand* a sokkal híresebb olasz zeneszerzőnek megtagadott, azt egy kevésbé ismert amerikai zeneszerzőnek megengedte volna.

** **Vidéki színeszet** *Nagy* és *Kocsányi* igazgatók színtársulata nagy pártfogás mellett tartja előadásait

a csizi fürdővendéglő termében. A társulat legjobb erői: *Földváry* Kornélia *Bányay* Etelka, *Faludi* Anna, *Nagy Imre*, *Debrecezy* és *Kocsányi*.

MŰVÉSZET.

□ **A debreceni szabadságszobor.** *Debreczenből* táviratozzák, hogy az ott tervezett szabadságszobor elkészítésével a szoborbizottság *Tóth* András debreczeni szobrászt bízta meg, ama minta alapján, melyet *Tóth* bemutatott a bizottságnak. A szobrot jövő év március 15-én, vagy ha addig el nem készülhetne, augusztus 2-án, a debreczeni csata évfordulóján, fogják leleplezni.

□ **Iparművészeti kiállítás Szegeden.** A magyar iparművészeti társulat a szegedi kereskedelmi és iparkamarával szövetkezve, szeptember havában Szegeden nagyszabású iparművészeti kiállítást rendez, amelynek előkészítésében a rendező bizottság *K. Lippich* Elek osztálytanácsos vezetése mellett nagy buzgósággal dolgozik. A kiállításra kikéri a bizottság az ő felsége tulajdonában levő érdekesebb hazai iparművészeti tárgyakat, ugyintén az országos iparművészeti muzeum gyűjteményének újabb magyar vonatkozású beszerzéseit. A kiállítás alkalmából két előolvasást rendez a társulat Szegeden; az egyiket *Lyka* Károly, a kintinó esztechikus, a másikat *Horti* Pál tanár fogja tartani. A kiállításnak tárgymutatójára nagy gondot fordít a bizottság s annak előszavát *K. Lippich* Elek egy tájékoztató cikkét pedig *Dénes* József fogja megírni. Az eddigi bejelentések után ítélve, a kultúrpalotának összes rendelkezésre álló termei meg fognak telni iparművészeti munkákkal.

SPORT.

** **Budapesti regatta.** Nagyszámú közönség jelenlétében s az előkelő hölgyvilág nagy érdeklődése mellett folyt le ma a sport-eredmények tekintetében is magas színvonalon álló budapesti nemzetközi evezős-verseny. A verseny kezdetén verőfényes időben enyhe szél mellett mérkőztek a küzdő csapatok, a verseny második fele azonban zubogó záporban, viharos szélben folyt le, úgy hogy ekkorra már a közönség jó része el is távozott s csak a legkitartóbb sportmanek szemlélték a mai nap legszebb küzdelmét, mely a *Nemzeti* és a *Pannonia* nyolcásai között lefolyt. A versenyek részletes eredménye a következő:

I. *Junior skiff* versenyben *Wetzel* György a *Nemzeti* tagja jótársa győzte le 3-hosszsal egyetlen ellenfelét, a „*Maros*” aradi egyület küldötét.

II. *Altami* aij juniorok részére. (Négyevezős-háromok). Első 2-hosszsal a *Pannonia* evezős klub csapata *Kauszer* Árpád (stroke) *Höcker* Frigyes, *Kalivoda* Ferenc, ifj. *Kanzenberger* János és *Fackh* József (kormányos). Második a „*Neptun* evezős egyület, harmadik „*Duna*” evezős egyület.

III. *Bajnoki skiff* versenyit *Pankovits* Ernő a „*Neptun*” tagja egyedül evezte végig.

IV. *Tiszai Regatta-szövetség* díja (négyevezős verseny). Első a „*Normannen*” Bécsi Evezős Egyület s a „*Nemzeti* Hajós-Egyület csapata holtversenyben. *Normannen* legényese: *R. Kramer* (Stroke), *F. Skerlan*, *R. Pöhlner*, *P. Altmann*, *F. Braunes* (kormányos); a *Nemzeti*: *Rumpel* János (Stroke), *Szandner* Béla, *Szandner* Gyula, *dr. Schwicker* Richard, *Ráth* Béla (kormányos). Harmadik, illetőleg második „*Maros*” Aradi Evezős-Egyület; indult még a „*Duna*” Evezős-Egyület is.

V. *I. osztályú skiff*-verseny díja ugyancsak *Wetzel* György, a *Nemzeti* Hajós Egyület tagjának zsákmánya lett, ki a *Pannonia* skiffistáit 3-hosszsal előzte meg.

VI. *Palánkos négyes hajók* versenyje. Első *Pannonia* *Ábrai* Zoltán (stroke) *Farkas* László, *Parnitzky* Loránt, *Fekete* Béla és *dr. Csipak* József (kormányos) 1/2 ha-hosszsal. Második *Duna*, harmadik *Sirály* evezős egyület, mely még alig egy éve áll fenn s máris szép szerepet játszik a versenyekben.

VII. *I. osztályú négyesben* első a *Normannen* lönt megnevezett csapata, második két-hosszsal mögöttük a *Pannonia* s közvetlen mögöttük harmadik a *Szegedi* *Ösönakázó-Egyület* negyedik *Duna*.

VIII. *II. osztályú négyes* versenyben a pályát a „*Duna*” junior csapata egyedül evezte végig *dr. Scmogyi* *Áladár* (stroke), *Futak* *Árpád*, *Adorján* *Dezso*, *Schey* *Hugó* és *Keller* *Béla* (kormányos).

IX. *Nyolcvezős verseny* kormányossal. (Örökös vándordíj). Erős küzdelem után 1 1/2 méterrel első a *Nemzeti* hajós egyület (a IV. számban részt vett csapat és *Fleischmann* *Ötő*, *Bározy* *Gusztáv*, *dr. Vermes* *Nándor* és *dr. Szurmák* *Rezső*). Remek mérkőzés volt ez a *Pannonia* nyolcásával, melynek valamennyi tagja előzőleg egy-egy négyesben a II. és VII. sz. versenyekben indult. Harmadik a *Neptun* nyolcása.

** **Autóbilverseny a Tattersalban.** Ma zárult be a *Tattersalban* az első magyar autóbilkiállítás, mely alkalommal nagyszabású autóbilversenyt rendeztek. A közönség rendkívül nagy számban nézte a versenyt, amely az első lymével verseny volt hazánkban. A versenyek végetével *Münnich* *Auréli* országgyűlési képviselő alelnök kihirdette az eredményt s kiosztotta a rendkívüli szép tiszteletdíjakat, melyeket gróf *Szápáry* *Pál*, *Gerband* *Emil*, *megyeri* *Krausz* *Lajos*, gróf *Esterházy* *Mihály* és

Törley József adományoztak. A Magyar Automobil Club tagjai Törley József pészgőborgyáros meghívására holnap Promontorra rándulnak automobilon. A meghívottak délután négy órakor gyülekeznek a Tattersalban s fél 5 órakor indulnak a Gizella-térről Gerbeaud tüzlete elől.

Tornaverseny a népiszkolában. A pünkösdi ünnepek alatt megtartott országos tornaversenyek sikerei arra indították a jászvárosi második számú iskolaszéket, hogy a kultuszminiszter nemes eszméjét az elemi iskolák tanulói között is megvalósítsák. Az indítványt Vörös Kálmán igazgató tette meg az iskolaszék oly intencióval, hogy az iskolaszék kerületéhez tartozó iskolák még a folyó tanévben tartsák meg együttesen az első elemi iskolai tornaversenyt. Az indítványt, amely általános helyesléssel találkozott, tekintettel az idő rövidségére, csak eivben fogadták el. Vörös Kálmán bejelentette, hogy ő az iskolaszék engedelmével a vezetése alatt álló Erdélyi-utcai iskolában kísérletképpen ő megtartja már az idén a tornaünnepélyt. Az állam és a székesfőváros magasrangú tisztviselői, országgyűlési képviselők, orvosok, a tanügyi munkásai és nagyszámú nézőközönség jelenlétében folyt le a szép ünnepély az Erdélyi-utcai iskola tágas udvarán.

Az elemi iskolák növendékei büszkeséggel lépkedtek az iskola zászlója alatt. Semmivel sem állt mögötte ez a felvonulás annak a látványosságának, amelyet a pünkösdi ünnepek alatt volt részünk végig nézni. Talán szebb is, mert piciny emberkéket láttunk ököléletességgel, fegyemmel mozogni. Schöniczky Aladár fővárosi tanító varázsolta ezt a látványosságot a nézőközönség elé. A Himnusz-szal kezdődött az ünnep. Utána szabadgyakorlat következett. Piciny karok emelkedtek az ég felé, kis karsú derekai hajoltak meg egyszerre egy ütemre a nélkül hogy a 200 közül egyetlenegy is elhibázta volna. A szünetek alatt az iskola énekkara szórakoztatta Vörös Kálmán igazgató vezetése alatt a közönséget. A program többi számait a távolugrás, futás, magas ugrás és egyéb tornajátékok töltötték be. A futásban Kohn Kálmán V. oszt. tan. győzött. A távolugrásban (3-80 méter) Ujváry Árpád Újváry Károly jeles színművésznök fia vitte el az első díjat. Magasugrásban: első Varga Dezső (2-30 méter) IV. a oszt. tanuló. Kakasviadal: Beifeld Mihály — Schweitzer D. Körbe róta: győztes az V. osztály a VI. ellenében. Fűlcs lapda: VI. osztály az V. ellen 5:1 goal a VI. osztály javára.

Jutató lövészeny. Ma folyt le a jutató lövészeny második napja óriási közönség jelenlétében. A versenyek igen szép lefolyásuk voltak, bár az egyes futásokban csak kevés löndült, a legnagyobb meőznyt a Welter-handicap gyűjtötte a starthoz. Egy kivétellel minden futásban a közönség kedvence győzött, míg a Welter-handicapot meglepetésre Gezank nyerte. A nap lövszámát az Esterházy-handicapot nagy küzdelem árán Neleus nyerte a már gátacon futott Corsica ellen Durch die Lappen harmadik. Figyelmet érdemel a Remeteségi-díj, melyet nagy stílusban a folyton javuló Belvedere nyert meg Boa ellen. Ez a nyeres a győztest évjáratának legjobbjai mellé helyezi. A részletes eredmény a következő:

I. Kétévesek eladóversenye. Díj 2000 korona. Távság 1000 méter. Báró Úchritz Zs. Gurlija (Láznik) első, Mr. Brooke Naughty Girija (Imre) második, Dreher A. Beduseltje (Dávid) harmadik, aztán Mine d'or, Wittelsbach. Itélet: Könnyen 5 hosszsal első, 2 hosszsal harmadik. Totalizátor: 10: 18. Helyre-fogadások: I. 25: 29 és II. 25: 31.

II. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távság 1200 méter. Gróf Esterházy I. Schweine Baronja (Wilton) első, gróf Wenckheim I. Orestese (Hughes) második, Mr. Brooke Néha Nébája (Clemenson) harmadik, aztán Vesta. Itélet: Küzdelem után 1/4 hosszsal első, 8 hosszsal harmadik. Totalizátor: 10: 19. Helyre-fogadások: I. 25: 34 és II. 25: 67.

III. Esterházy handikap. Díj 4000 korona. Távság 2400 méter. Mautner V. Neleusa (Adams) első, Herzog M. Corsicia (Prudames) második, gróf Esterházy F. Durch die Lappenje (Hughes) harmadik. Azután: Sötét Rapara. Itélet: Erős küzdelem után 1/2 hosszsal első. Totalizátor: 10: 21. Helyre-fogadások: I. 25: 34, II. 25: 46.

IV. Nyeretlen két évesek versenye. Díj 2000 korona. Távság 1200 méter. Gróf Esterházy F. Főthi dalja (Wilton) első, Szemere M. Durnyija (Cleminson) második, Mr. Brooke Tanbetyárja (Adams) harmadik. Itélet: Biztosan nyakhosszal első, 5 hosszsal harmadik. Totalizátor: 10: 20.

V. Remeteségi-díj. Díj 3000 korona. Távság 1000 méter. Capt George Belvedere (Southey) első, báró Úchritz Zs. Boaja (Hughes) második, Mr. Brooke Benoeje (Adams) harmadik, aztán: Bebelle. Itélet: Könnyen 4 hosszsal első, 5 hosszsal harmadik. Totalizátor: 10: 23. Helyre-fogadások: I. 25: 92, II. 25: 33.

VI. Welter-handicap. Díj 2000 korona. Távság 1000 méter. I. Dreher A. Gezankja (Souther) első, gróf Arco-Zimberg Wunschmaidja (Furan) második, gróf Forgách Szekitüje (Slack) harmadik. Azután Aviso, Donna, Söhaj. Biró itélet: küzdelem után fél hosszsal első, egy hosszsal harmadik. Totalizátor 10: 36. Helyre-fogadások I. 25: 45, II. 25: 49.

Nyílttér.

Luhí Erzsébet
gyógyviz.
gyomorbetegségek minden nome ellen, ugyasintén a torok, gége és hörgők idült hurutos állapotában kiváló sikerrel alkalmazható.
Megrendelhető a forrásbőrőlésnéél, Szolyván, (Bereg megye).
Budapesti főraktár: VIII., Kerepesi-ut II., I. em.

Huzás holnap!
Concordia Sorsjegyek a I kor.
Főnyeremény **30.000 korona** ajánl
Szántó Lipót bankháza IV., Kecskeméti-utca 3.

MATTONI-FÉLE
GISSHUBLER
TERMÉSZETES
SAVANYU-KUV

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

EGYESÜLETEK.

(Az Országos Polgári Iskolai Egyesület) július 3-ikán, reggel nyolc órakor tartja jubiláris közgyűlését a Wesselenyi- és Akáca-utca sarkán levő polgári iskolában. A közgyűlés tárgysorozata:

1. Előnkü megnyitó és üdvözlő beszéd. 2. A polgári iskolai egyesületek huszonöt éves története. Felolvassa: Róczy István dobsinai polgári iskolai igazgató. 3. Az egységes polgári iskola. Előadó: Dr. Kovács János paedagogiumi tanár. 4. Tiszviselők jelentései, bizottságok kiküldése. 5. Választmányi tag-kiválasztása. 6. A magyar történelem szemléltetve tanítása. Előadó: Bertalan Gyula zombolyai polg. iskolai tanár. 7. Újabb fizikai eszközök. Előadó: Képesy Imre székesfővárosi polg. iskolai tanár. 8. Indítványok. A közgyűlést megé őz napon délután öt órakor választmányi gyűlés lesz. este pedig ismerkedési estély a Vampetis-téle vendéglőben.

(Munkásoknak-pénztár). A budapesti általános munkás-rokkantség-nyújtó pénztár e nő 17 én tartott közgyűlésén bemutatta mult évi zárszámadását és a kiadást, mely szerint a bevétel 5899 korona 35 fillér, a mérleg 2922 korona 71 fillér. A bevételi többlet mely a tartalékalaphoz csatoltatott 2966 korona 64 fillér. A tartalékalap összege 41382 korona 84 fillér. A kiadásban foglalitak 14 rokkant munkásnak tavaly fizetett 2752 korona 80 fillér rokkantség-nyújtó. A pénztár négy év óta működik mint önálló egyesület (ezelőtt kapcsolatban állott az általános munkás-betegség-nyújtó-pénztárral) és e négy év alatt kiadott rokkantség-nyújtó 10077 korona 40 fillért. A pénztárnak Resiczán, Német-Bogsanban és Aninán fiókjai vannak.

TÁVIRATOK.

Brüsszel, június 23. A király tegnap Empoin mérnököt fogadta, akivel a Stanley-Sooltól a Tanganyika-tóig építendő vasut tárgyában a Kongó-állam kormánya és az Empon által képviselt francia-belga pénzeszopart között köntendő egyezményről tárgyalt.

Madrid, június 23. A Fabra-ügyvétségnek azt jelentik Valenciából, hogy ott megiehetős rongorogást okoz egy titkos kápolnának a fölledezése, amelyben állítólag 12 leányka esett áldozatul egy Gomez Pascal nevű embernek, aki a leánykákat vallási gyakorlatok örve alatt esaltta magához.

Pétóvár, június 23. A cárné az éjjel megszakításokkal aludt. Hőmérséklete és érverése a normális határok között ingadozik. Eltvága jó. Az újszülött nagyhercegnő állapota változatlan.

Washington, június 23. Chaffee tábornokot ki-nevezik a Fűöp-szigetek katonai kormányzójának.

A klerikalizmus ellen.

Páris, június 23. A radikális-párt kongresszusának mai ülésén Bourgeois elnököt. Beszédében Bourgeois a klerikalizmust támadta és az egyéni tulajdon tiszteleten alapuló szociális reformok szükségességét hangoztatta. A kongresszus több határozati javaslatot fogadott el. Az egyikben felszólítja a kormányt, hogy a köztársaság ellenes és klerikalis tisztviselőket még az 1902. évi választások előtt mozdítsa el. Azután a Marseillaise eléneklésével és a köztársaság éltetésével berekesztették a kongresszust.

A kínai bonyodalom.

Washington, június 23. Azok az Unió-államok, amelyek nem csatlakoztak a Kínával szemben tá-

masztandó új követelésekhez, nem fogják támogatni azt a követelést sem, hogy Kína időzöze a pekingi követési örségek fenntartásának költségeit.

Csehek és németek.

Prága, június 23. A tartománygyűlés tegnap ülésén Adamek a tartományi bizottság nevében azt indítványozza, hogy a tartománygyűlés szavazzon meg a folyó évre 20,000 koronát képzőművészeti művek bevásárlására, továbbá, hogy tartományi művészeti bizottságot szervezzen. Novák ellenzi a tartományi bizottság indítványait és azt mondja, hogy a német művészek Prágában nem érvényesíthetik tehetségüket. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a 20,000 koronát mind a két nemzetiség művészetének előmozdítására fordítsák. Horica sajnálja, hogy politikai kérdést csinálnak a dologból. Schücker Zdenko azt mondja, hogy mindazok az egyesületek és vállalatok, amelyek eredetileg mind a két nemzetiségre terjesztették ki működésüket, csakhamar a csehek kezébe kerültek, így a művészeti akadémia, az iparművészeti iskola stb. Azt indítványozza, hogy a tartományi bizottság jelentését adják ki újra a bizottságnak tárgyalás és indítványtétel végett. Az előadó zárószava után Novák és Schücker indítványát elvetették és a tartományi bizottság jelentését a költségvetési bizottsághoz utasították.

A francia kongregációk.

Páris, június 23. A szentűs tegnap este újra összeült, hogy folytassa az egyesületi törvény tárgyalását. Riquiet szenátornak azt az indítványát, hogy a kongregációknak három hónap helyett hat havi határidőt adjanak ügyeik rendezésére. Waldeck-Rousseau-nak arra a megjegyzésére, hogy három hónap is elegendő, elvetették. Azután hosszabb vita támadt a 13. cikkhez benyújtott módosítások körül. A szenátus elfogadta Taurieux szenátornak azt az indítványát, hogy a feloszlott kongregációk mindazon tagjainak, akiknek nincs biztos egzisztenciájuk életöfgytig tartó járadékot adjanak. Azután megszavazták az egész 18-21. cikkeket és végül 173 szavazattal 99 ellenében elfogadták az egész törvényt.

Egy francia püspök beszéde.

Clermont Ferrand, június 23. André hadügyminiszter Mougeot államtitkárval ideérkezett hogy jelen legyen a leányliceum fölavatásán és a tüzöltö-kongresszuson. A prefektúrán a püspök üdvözölte a minisztert, biztosítván őt a köztársasághoz való ragaszkodásáról. A miniszter válaszában gratulált a püspöknek ehhez a nyilatkozatához és ahhoz az elváhehez, hogy adjuk meg istennek, ami istené, és a császárnak, ami a császáré. A fogadásnál megjelent tisztekhez intézett beszédében azt mondta a miniszter, hogy arra törekedjenek, hogy azon a napon, amikor a nemzetnek szüksége lesz erejükre, biztosan győzzenek.

Közgazdasági táviratok.

New York, június 22. (Terményárak.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 8 1/2 (8.1/2), júliusra 8.42 (8.33). Októberre 7.49 (7.40). New-Orleansban helyben 8.1/2 (8.1/2). — Petroleum: Stand white New Yorkban 6.90 (6.90). Stand white Philadelphianban 6.85 (6.85). Refined in Cases 7.90 (7.90). Credit Balances at Oil City 1.05 (1.05). — Zsir: Western steam 8.90 (8.85). Robe és Brothers 9.— (9.—). — Tengeri irányzata szilárd. — Júliusra 47.— (46.7/8). Auguszt. —.— (—.—). — Szeptemberre 48.1/4 (48.—) Buza irányzata állandó. — Píros 5özi helyben 75 1/2 (76.3/8). Júliusra 73.3/4 (74.1/8). Szeptemberre 72.3/4 (72.3/4). Októberre 72.3/4 (73.1/4). Dec.-re 74.— (74.1/4) Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1.1/2). — Kávé: fair Rio 7. sz. 6 — (6.—). — Juniusra 5.05 (5.05). Szeptemberre 5.20 (5.25). — Liszt: Spring Wheat cears 2.75 (2.75). — Kukor: 3.9/16 (3.9/16). — Ór: 28.55 (28.55). — Réz: 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, június 22. (Terményárak.) (Zárlat.) Buza irányzata szilárd. — Juniusra 66 1/2 (66.3/8). Jul.-ra 66.3/4 (67.—). Tengeri irányzata szilárd — Juniusra 41.3/4 (42.1/4). — Zsir: Júliusra 8.70 (8.60). — Szeptemberre 8.75 (8.65). — Szacinná short ceas 8.37 (8.50). — Sertésűs: Júliusra 14.72 (14.65). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Keziratokat nem önnök vissza. —

Club. B. viselkedése — ha úgy történt, amint azt ön levelében írja — nem volt korrek. Mintán pedig kijelentésében volt valami céltartóság is, mindenesetre jól teszi, ha magyarázatot kér tőle.

Feliz. A Budapesti Napló egyik legutóbbi számában már válaszoltunk.

Gyömöke. Csak a m. kir. állampénztárban, a fővárműhelyben. Ott valami keveset levonnak belőle a beváltásnál.

V. L.-né Budapest, VIII. Rökk Szilárd-utca 2.

A. V. Körmendi. Méltóztassék a budapesti köztemető igazgatóságához (VIII., Köztemető-ut) fordulni írásban s megírva a halottak nevét és halálzási évét, hónapját és napját, meg tudakolni, ha vajjon a nevezettek sírjai azokban a parcellákban vannak-e, amelyek most a nyáron kiürítendők. Ha igen, úgy még június végéig intézkednie kell a sírhely újabb bérletére nézve; ha nem, úgy ráér az intézkedéssel őszig. A köztemető-igazgatóságnál az összes feltételeket meg tudhatja. Ha sírhely-áthelyezésről, illetőleg exhumálásról volna szó, a kérvény a székeslővárosi tanácshoz intézendő. A sírhelyek bérletára 200—300—400 korona.

L. A. Munkács. Néhány napi türelmet kérünk, míg illetékes helyen tudakozódunk.

M. Gy. Régi axioma van erre az illemdexben. Akinek szeretnénk, azoknak nem. Akiknek kevésbé, azoknak igen. Az utcán semmi esetre sem.

R. S. Szentes. 1. A szemelvények hangja korrekci. 2. Az illetőkhöz kell magánlevélben fordulnia. 3. A két év előtti nincs meg. Szíves üdvözlét.

Sz. P. J. Amennyiben okvetlenül meg kell örökíteni a nevét, beírhatja.

Előfizető. Baja. Hirdetési rovatunkban olvasható. **B. S. Szolyva.** A nevezett távol áll ettől az ügytől.

V. A. Szilágyi-Somlyó. A Budapesti Napló június 5-iki számában megvan.

Balaton. 1. A levél az író formája, ő írta. 2. 35 fillér bélyeg kell rá. 3. Hólyagból lehet.

Vidrátszeg. Abrányi Emil írta.

R. M. Vác. Méltóztassék türelemmel lenni, sorra kerül.

H. E. A figyelmet szíves üdvözléssel viszonzuk, az eset azonban nem a nyilvánosság elé való.

D. M. Galgóc. Helytelen, mert nem magyaros a szófűzése. Utón voltam, így mondják helyesen.

S. I. A moravölgyi cukorgyárról volt szó, a részletek nem ismeretesek.

Kozmetika. (L-6.) Ezekre a részletekre vonatkozólag csak orvos adhat tanácsot.

P. A. Roppant nagy hanyagság és gondatlanság. Az egyedüli helyes tanács az, amely orvost ajánl.

B. nagybirtokos. Az illető neve nem fordul elő a listában.

S. J. Győr. A vasárnapi munkaszünetéről szóló törvényt 1891. április 9-én szentesítették, április 14-én hirdették ki és július 15-én lépett életbe.

D. F. 36.666. Valószínű, hogy Erdélyi Mór műtermében (Kossuth Lajos-utca) készült. Különben az Új Időkben megjelent, a készítőjét megmondják esetleg ott is.

Olvasókör. Nagyon helyesen és okosan jártak el, amikor a bocsnatkerést tudomásul vették. Abban követtek volna el hibát, ha visszautasítják.

158.567. sz. előfizető. 1. Szóbeli és írásbeli érettségi egyszerre kell tenni, külön nem vizsgálhat, csak legelőbb miniszteri engedéllyel. 2. Kaphat. 3. Nem iratkozhatik be, csak kivételes miniszteri engedéllyel. 4. A vasuti és postai tisztai kurzus egy évig tart. 5. Nem lehet bejutnia, csak középiskolai érettségivel. 6. Folyamodhatik, de kérését aligha veszik figyelembe. Akkor hívják be, mikor nekik s nem amikor őknek tetszik.

172.780. sz. előfizető. 1. A budapesti gyűjtőfogházban ül a büntetést. Jövő évben szabadul. Esetleg hamarabb is föltételes szabadságot kap, ha jól viseli magát. 2. Sorsjegyeiről a napokban kap tudósítást a szerkesztői üzenetek közt. 3. A kiadóhivatal fogja megküldeni.

G. J. Késke. Igen, beveszik a tengerészethez, ha testileg alkalmasnak bizonyul. Szülői beleegyezés alapján folyamodni kell az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz.

Beteg. Keresse föl dr. Grosz Emil egyetemi magántanárt, aki szemzetészekben egyik legkiválóbb speciálta. Lakása: VIII. József-utca 13. Ha előre megírja neki, hogy csak ünnep- vagy vasárnapon jöhet, bizonyára meg fogja várni.

R. S. Eger. 1. Már első levelére megüzentük, hogy a Duna biztosító-társaság Bécsben székel, de Budapesten is van magyarországi igazgatósága, amelynek a vezetője: Reiner Mihály. Hivatalos helyisége: VI. Andrassy-ut 6. sz. 2. Megbízható intézet. Nem róla volt szó az újságokban. 3. Nem egy és ugyanaz, két különböző intézet.

G. H. Méző-Csúth. A kért könyv ára 4 korona 40 fillér s kapható ifj. Nagel Ottó könyvkereskedőnél, VIII., Muzeum-körút 2.

S. J. Győr. Egyszer már megüzentük s most ismétéljük, hogy a vasárnapi munkaszünetéről szóló törvényt 1891. április 14-én nyert szentesítést.

R. M. Vác. Szívesen állunk a rendelkezésére, ha megírja, mire nézve várja a válaszukat. Mert nem emlékszünk rá, hogy mit kérdézt tőlünk. Leveléről senki sem tud sem a szerkesztőségben, sem a kiadóhivatalban. Ami pedig főszerkesztőnk címét illeti, őt mint országgyűlési képviselőt a nagyságos címzés illeti meg.

B. V. Veszprém. Dr. Moravcsik Ernő, IV., Zöldfa-utca 11. Tiszteletdíja 10—20 korona, a beteg vagyoni viszonyai szerint.

R. A. Sárospatak. Várja be a folyamodása elintézését. Külön nem kell folyamodnia, ha már az önkéntességi jogáért való folyamodásban 1905—1906-ra kérte a szolgálati idő elhalasztását.

H. K. Rákospalota. 1. Sorsjegyeiről a napokban kap üzenetet. 2. A hitközségi adó kivételét csak a hitközség közgyűléséhez felelbezheti. Autonóm jogokba a közigazgatási hatóságok nem avatkozhatnak bele.

F. H. 18. Nem kapja meg az engedélyt, mert nincs gyógyszerészi oklevele, de droguista sem volt soha.

Körmendi. 1. Szavalat-, ének- és zene szerepelhet a programon. 2. Ha munkást nem tart, nem ütközik az ipartörvénybe.

S. H. Budapesten is megkapja az utlevelet, de először áttekint az iratokat illetékes rendőrhatalósághoz. Azért lehelyesebb, ha ott kéri az utlevelet. Bélyegilleték 8 korona.

Asszony. A kérdézt *Hont* (és nem Nógrád) vármegye szobbi járásában szolgabíró és jogtudor.

N. A. Berta napja július 23-án van.

Barna. Orvos tanácsát kérje ki, aztán forduljon bármelyik drogeriához.

A. B. C. A szerzőnél megrendelhető Ujpesten.

K. J. Győr. A tulajdonos nevét nem tudjuk, legjobban a Marosvásárhelyre ír a kereskedő ifjak egyesületének.

M. Gy. Baross-utca 46. I., 26.

W. A. Budapest. Határozatlan a dolog körülírása, ha a szerkesztőségbe a délutáni órákban fölfárad, az összegyűjtött példányokból kikeresetheti.

E. J. Süberstein Ötvös Adolf.

Napirend.

Napló. Hétfő, június 24. — Római katolikus: János szül. — Protestáns: Iván. — Görög-orosz: (június 11.) Bartal és B. — Zsidó: Tham 7. — Nap két: 3 óra 48 perccor. — Nyugszik 7 óra 44 perccor. — Hold két: délelőtt 11 óra 33 perccor. — Nyugszik este 11 óra 42 perccor.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.
A főudor magánépitési bizottságának ülése délután 5 órakor.

A Tudományos Akadémia összes ülése délután 5 órakor.
A Magántisztviselők Országos Nyugdíjgyűlésének igazgatósági ülése este 7 órakor.

Nemzeti Múzeum. Természettajri név nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj; mellett tekinthetők meg.

Országos Képtár az Akadémiában zárva.

Iparművészeti múzeum zárva.

Teknológiai Iparmúzeum. Nyitva délelőtt 9—1-gig.

Mezőgazdasági múzeum zárva.

A földtani intézet múzeuma zárva.

Közelekedési Múzeum a Városligetben nyitva 9—12-gig és d. u. 3—5-gig.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10—12-gig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3 órától 7 óráig.

Egyetemi könyvtár zárva.

Iparművészeti Múzeum és iskola könyvtára zárva.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városligeti iparcarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körút 32. szám alatt.

BUDAPESTI NAPLÓ

ingyen biztosítja előfizetőit

baleset által okozott halál baleset által okozott rokkantság ellen

halál esetén 2000 korona erejéig, rokkantság esetén 2000 korona erejéig.

A biztosítás egész költségét a BUDAPESTI NAPLÓ kiadóhivatala fedezi.

☞ Mindenki annyi időre van ingyen biztosítva, amennyi időre előfizet. ☞

A biztosítást a Mannheimi Biztosító Társaság magyarországi vezérképviselősege végzi.

☞ Minden előfizető, régi és új egyaránt, jogérvényes biztosítási kötvényt kap. ☞

Előfizetés: egész évre 28 korona (14 frt), félévre 14 korona (7 frt), negyedévre 7 korona (3 frt 50 kr.), egy hónapra 2 korona 40 fillér (1 frt 20 kr.).

A „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatala
VIII., József-körút 18.

VIGSZINHÁZ.

Hétfő, 1901. június hó 24-én.

Csak párosan!

Bobózat 3 felvonásban. Irta: Georges Feydeau és Maurice Desvallières. Fordította Komor Gyula

Személyek: Pinglet, Angélique, Paillardiu, Marcello, Mathieu, Violette, Hegedűs, Niki L., Balassa, Szerényi G., Véndrei Pécsi, Marguerite, Faucherette, Parvenche, Maxim, Boucard, Bastien, Nógrády Gézi, Buttkay Szerényi Z., Kazalchicki Rónaszéki

NÉPSZINHÁZ.

Hétfő, 1901. június hó 24-én.

Milliók a hó alatt.

Regényes színmű 5 képm. D. Ch. Murray regényéből írta Francis Barlington. Magyarra átdolgozta Bálint Dezső.

Személyek: Briggs Harding Edith Tomkins Saylor, Szirmai Horváth Fedák Szabó Tollagi, Kovács M. Deli Újvári Kápolnai Szerdahelyi

URÁNIA SZINHÁZ

Hétfő, 1901. június hó 24-én.

A föld körül.

Irta: Dr. Gáspár Ferenc. Kezdeté 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI NYARI SZINHÁZ.

Hétfő, 1901. június hó 24-én.

A párisi szegények.

Szomorujáték 5 felvonásban. Kezdeté 7 órákor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Hétfő, 1901. június hó 24-én.

Sziklai Kornél és Láng Etel mint vendég. Ócska brigadéros.

Látványos bohóság énekek és táncok egy prologgal és 4 felvonásban. Irta Feld Mátyás. Zenéjét összeállította Barna Izsó. Kezdeté 7 1/2 órákor.

KISFALUDY SZINHÁZ.

Hétfő, 1901. június hó 24-én.

Zárva.

ŐS-BUDA VÁRA

Ma hétfőn, fényes világítás mellett

remek új Varieté-műsor

a világ leghíresebb különlegességeivel.

A m. kir. budapesti honvédkerületi zenekar hangversenye. BEN-ALI-BEY varázsszínháza.

A „Folies Caprice“ vendéglátéka. A Olasz Bersaglieri-zenekar.

Amerikai scating rink. Számos érdekes szórakozás.

Dampás sétányok. Számos érdekes szórakozás. Szépségszó állás. Gyermeknek 12 éven alól 20 fillér kedvezmény. Jegyek minden üzletben.

A földalatti villamos éjjeli 1 óráig közlekedik. Társasoknál egész éjjel.

4 3/4 kgr.

Kuba kávé

küld 7 fnt 32 krért

Fiuméből vagy Triestből

elvámoza és bérmentve

Fratelli Deisinger.

Uradalmi birtok eladás.

Vb. Weisenbacher Endre esőddömögéhez tartozó Nógrádmegyei Karancs-Berényi, Lapujtó és Karancs-Keszi községek határaitban fekvő 5141 hold (pr 1200 □) uradalmi birtok, melyben szántó 1341 h., kert 12 h., rét 112 h., legelő 677 h., erdő 2772 h., szőlő 60 h. termőkövel (u, csapás, árok) 167 h. akár együttesen akár községek szerinti részekben szabad kézből eladó.

Ezen birtokok Salgó-Tarján vasútállomástól ca 12 km. Lesonétól 18 km. távolságra a tarján-Iszónai törvényhatósági útvonal mentén fekszenek, jelenleg is házilag kezelve, teljesen felszerelt jó karban vannak. Az uradalmi birtok, mely szilárdul épült legnagyobb részt új gazdasági épületekkel van ellátva, gazdag kőszén telepet és üzemben lévő traktort és bázalt bányákat tartalmaz. Jó vadászat különösen magas vadra.

A vétel fundus instruktussal vagy nélkül történhetik. A Pusztai-Kutasi birtokon 56 h. a legjobb minőségű szőlőfajákat tartalmazó házilag kezelt szőlőtelep van, épületekkel, kezelési helyiségekkel, vegyszertani laboratóriummal és a szőlőművelés minden modern eszközeivel felszerelve.

Közlebbi értesítés vagy Dr. Bende Ödön esőddömögnek iródjában (Budapest, VI., Váci-körút 76. sz. II. em. 14.), vagy Villax Dezső urad. intézőnél Karancs-Berényiben, u. p. Lapujtó.

A esődválasztmány.

Szabadalom.

A m. kir. belügyminiszterium által 1900. évi március hó 21-én 28732. szám alatt jóváhagyott alapszabályok szerint működő és tagjai fölött fogymint ellenőrzést gyakorló

Magyar Hitos Szabadalmi Ügyvivők

Testülete

Tagjai, kik szonként a m. kir. szabadalmi hivatal, illetve a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter fogymint fönhatósága alá is tartoznak, mindennemű szabadalmi és iparvédelmi ügyek elintézésére ajánlja.

A testület tagjai:

Bernauer Zsigmond (Dr. Szilasi és Bernauer) VII., Kerepesi-út 32. Bölcsey Pál V., Fűrőd-utca 1. sz. Kalmár Jakab (Kalmár J.) VII., Kerepesi-út 44. sz. Kelemen M. István (Kelemen és tsa.) VII., Hotel Royal B. Meller Ernő VII., Erzsébet-körút 13. Neufeld Armin VIII., József-körút 8. sz. Schön Fülöp (Schön F.) VII., Erzsébet-körút 19. Dr. Szilasi Jakab (Dr. Szilasi és Bernauer) VII., Kerepesi-út 32.

Zongora.

rövid, keresztburok, kovácsolt használt, sűrűsűny eladó. VII., Kerepesi-út 64. I. emelet. Ajtó 11. Megtekintés délután 11-12 óráig, délután 2-5 óráig.

Zongora

Kromer-féle, kitűnő hangu, jutyányosan eladó. Megtekintés délután 2-5-ig. Nefelje-utca 15. I. II.

Várkonyi Dezső

Szegény legények.

A régi betyár romantikából való néhány elbeszélés ez, amelyet a régi újságírók gárdájának ezen tehetséges tagja gyönyörű nomeniatul magyar nyelven anyai közretelenséggel írt meg, hogy igen élvezetes olvasmányul szolgál. Ara 2 korona, bérmentes kiadással — a pénz előzetes beutódése cetén 2 Uj. 20 fillér. Kapható Köves Béla könyvkiadóhivatalában, Veszprémben.

Titkos betegségek

mindennemű impotentiát meg idős embereknél is meglepő sikerrel, alapsan gyógyítja med. univ.

Dr. Fabinyi

v. kórházi orvos, specialista

aly módszerrel, melyet sok ezer betegnél biztos eredménnyel alkalmazott számos évi kórházi gyakorlatában.

Biztos siker folytán honorárium utólag is fizethető. Levelekre titkárakul válasz: Kivánsra gyógyszerok. 16678

Lakás: Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. I. em.

Bejárát a lépcsőnél. Külön váróterem.

Rendel: d. a. 9-3-ig este 6-9-ig.

WALLA JÓZSEF

Mozaik és cement-árugyára

BUDAPEST, Rottenbiller-utca 13. sz.

Granit-terazzo, Betonirozások, Medencék, Csatornázások, Szökőkutak, Jászolok, Fáyolce falburkolati lapok, Aszfalt-tető és elszigetelő-lemezek,

Kerámilap, Mozaik-lap a la Metlach, Márvány Mozaik-lap, Cement-lap, Menyezet-nádszövet, Tűzálló téglá, Portland Cement, Roman Cement, Terracotta-árúk.

KOACYAG ES CEMENTCSÖVEK

A hét színházi műsora.

Table with 3 columns: Vigszínház, Népszínház, Fővár. nyári színház. Rows include Kedd, Szerda, Csütörtök, Péntek, Szombat, d. u., Vasárnap, este.

KOACYAG ES CEMENTCSÖVEK

A hét színházi műsora.

Table with 3 columns: Vigszínház, Népszínház, Fővár. nyári színház. Rows include Kedd, Szerda, Csütörtök, Péntek, Szombat, d. u., Vasárnap, este.

10.000

ajtó és ablak

használt és új teljesen felvasált miniben nagyságban nagyon olcsón kapható. Wiener A. utca 13. Károly-utca 123., a régi vámmal szemben.

Zongora

fekete, keresztburok, kovácsolt használt, sűrűsűny eladó. VII., Kerepesi-út 64. I. emelet. Ajtó 11. Megtekintés délután 11-12 óráig, délután 2-5 óráig.

Valódi Echo-Phonograph

teljes felszereléssel együtt 20 fnt, gyönyörű mezenésített hangok, drbja fnt 1.50, úres hangok drbja 80 kr. Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosok Phonograph-osztályában, Károly-körút 2. (Kossuth Lajos-utca sarok.) Zeneplata.

A ki hegedűt.

cimbalmot, harmonikát, mechanikai hangszereket, vagy zongorát akar venni, kértlen ajtyókat Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosoktól Kerepesi-út 36. mely eég minden elküldt külön illusztrált árjegyzéket küld teljesen díjtalanul.

Legjobb

Szegedi Szakácskönyv.

Megjelent a

Szegedi Új Szakácskönyv.

Irta:

Szekula Teréz

Ötödik bővített és javított kiadás.

Ára kemény kötésben 4 korona. Az összeg előzetes

eküldése után bérmentes szállítás.

Kapható a „Budapesti Kaptó” kiadóhivatalában.

15 kr. legegységnyű nyári nyakendők kirakatomban megtekinthetők. Kertész Pál Kerepesi-út 44. sz. a Népszínházzal szemben.

Magyar Könyvtár

Szerkeszti RADÓ ANTAL. Kladja LAMPEL ROBERT (Wodlaner F. és Fial) cs. és kir. udvari könyvkereskedése, Budapest, Andrássy-út 21. sz.

Egy-egy szám ára 30 fill. Minden szám külön kapható

146. sz. Szabóné-Mogall Janka. Szabóné-Mogall Janka nőirok sorában méltán a legnépszerűbb. Finomabb, kedvesebb hangú elbeszélés nagyon kevés van.

147. sz. Kisfaludy Károly válogatott új elbeszélései. Zetessél el- láta Bánóczy J. A magyar új elbeszélés atya- mestereinek legszebb és nembeli munkáit tartal- mazza; Tollagi Jónást és Sulyosi Sámont.

148. sz. Rudárd Kipling. A Dsungel könyve. Első sorozat. Fordította Mikos L. Képekkel. A világróladom egyik legszebb munkája, mely Kiplinget egészre a század legnagyobb írói sorába emelte.

149. sz. Magyar népdalok. Összezsztte Kovács A. A ma- gyar népkölt. kitűnő anthologiaja.

150. sz. Pázmány Péter. Kempis Tamás könyve Krisztus követéséről. Kiadta, jegyzetekkel és magyarázó szóattalr ellátta Bellaagh Aladár. A magyar próza egyik legnagyobb klasszikusának a könyvet teszi olcsó áron hozzáférhetővé a közönség számára, a kath. vallásos iróladom és remekét, Pázmány P. mű- társában, minden magyar olvasónak ismernie kell.

151. 153. Esküdtök és esküdtörök könyve. Szerk. K. Nagy Mikos. Minden polgárnak, aki esküdtök hívnak be, szű- sége van a kitűnő kezűkövel.

154. 156. Wells. Az időjár. Regény. Ford. Mikos L. A csodás felfedezések irónak egyik legmesteribb alkotása; művészi párja a „M. K.”-ban megjelent „Világok barázdái” című regénynek.

157. sz. Petőfi. Szízynevi F. Tull Ö. képeivel. E füzettel indúl meg a „Magyar Könyvtár” Petőfi-kiadása, melyet érdekes csoportosítás, kitűnő bevezetés, jó jegyzetek és végre kiváló illusztrációk tesznek becsesebbé.

158. sz. Lókai Mór. Ne nyulj hozzám és egyéb elbeszélés- ek. A nagy költők egy hosszabb és egy rövidebb elbeszélés, melyeket a nagy közönség kevésbé ismer, minthogy összes munkái gyűjtőművébe sinesenek felvéve.

159. sz. Tábori Robert. Különös történetek. A jeles el- beszélés és füzetben azokat az excentricus tárgyú, feleto érdekesítő novelláit gyűjtötte össze, melyekkel az utóbbi években felmúntest leltett.

160. sz. Ouida. Tomia. Az angol regényirodalom egyik méltán legnépszerűbb alakja ebben a munkájában kitűnő rajzát adja az olasz paraszot életének. A regény- hez csatolt elbeszélés („A pihenő”) Ouida legze- bbebb alkotása.

161. sz. Francia Elbeszélők Tára. III. sorozat. Edmund About, Lemaitre, Villiers-de-Tillemont, C. Mendès, M. Paz, Ford. Ambrus Z. és Hevesi S. A „M. K.”-ban folytatja a kiadott novelláit legzebb termékek anthológiáját.

162. sz. Aeschylus, Ananemnon. Ford. Várdy Antal. A görögök legnagyobb tragikusának hatalmas alkotása méltó fordításban, bevezetéssel és jegyzetekkel jelenik meg a füzetben.

163. sz. Petőfi. A helység kalapácsa. János vitéz. Bevez. Bánóczy J. Tölgly L. képeivel. Petőfi arcképeivel. Pontosan szöveg, érdekes jegyzetek, szép illusztrációk, finom papír és kitűnő nyomás: ezek az arányai a „M. K.” Petőfi-füzeteinek.

164. sz. Kipling. Indiá történetek II. sorozat. Fordította Margulits G. A legnagyobb modern elbeszélés egyikének munkája.

165. sz. Majthényi Flóra. Spanyolorsági képek. A neves költőné, ki régóta Spanyolországban él, e füzetben megkapón rajzolja a hidalgók ha- zájának tarka képet.

166. sz. Versenby Ferenc. A Magyarországi Flóra. A régi magyar irodalom ez érdekes póttája méltán helyet kerhet minden magyar ember házi könyvtárában.

167. sz. Plutarchos. Cerialanus. Mán. E munkát, mar mint Shakespeare tragédiájának fő forrását is, szükséges megismereni mindenének.

168. sz. Mündszenthi Gabór. A naplója. Apr. Metamorfohis Franzisztian. Kiadta dr. Balló István. A magyar történetírás két nagyérdék forrásává.

169. 170. Osztolevszkij. Egy játékos. Regény. Fordította Szabó E. Az újabb orosz elbeszélő irodalom egyik remeke.

171. sz. Petőfi. Táj- és állatképek. Bevez. és jegyz. ellátta Vajda Gyula. Neogrady Antal képeivel. Kötöny csoportosításában adja a legnagyobb magyar lírikus táj-leírásait és genre-jait.

172. sz. Bornum. Domokos E. Az amerikai humber nagy művésze maga mondja el e műben, hogyan szerette milóit.

173. sz. Radó Antal. Annie Vivanti. Az újabb olasz líra két legérdesebb női dainokának versei, mesteri áttűntetésben. Három elbeszélés. A kiváló publi- cista, ezután a munkái főképp nagy ethikai értékekkel fogva hívták.

174. sz. Kenedi Béza. Ezután a munkái főképp nagy ethikai értékekkel fogva hívták.

175. sz. Lókai Mór. Kiseb alkalmi beszédek. Első gyűjt- ménye a Rosztovskij és nemű munkáinak a szükséges jegyzetekkel Szízynevi Ferenc által el.

176. sz. Id. Ábrányi Kornél. Képek a magyar zene világról. A magyar zene minden barátja nevére nélkülözhetetlen.

177. 178. Szemere-Maróczy. Kötöny segédkönyv. Szemere-Maróczy, mely a szükséges elméleti részen kívül gazdag tartat adja az érdekesebb elbeszélés- sebb jatszalmának.

179. 180. Shakespeare. Bevez. és jegyz. ellátta Radó Antal. Az örökösök tragédiájának lehető legodonosabb kiadása, igen jó jegyzetekkel.

Folyt. köv.